

PART 2. ANÀLISI PER ÀMBITS

El litoral de Barcelona en la seva total longitud es presenta com un mosaic de diferents imatges urbanes. Això és el resultat del procés de construcció i modificació del front marítim de Barcelona que s'ha esdevingut per parts i en temps diferents.

Sobre la base del teixit urbà, el tipus de edificació de la façana a mar, la formalitzacions dels espais públics i del passeig marítim, la relació amb el mar, la morfologia, la vegetació i els elements urbans i arquitectònics presents, les potencialitats i les problemàtiques, s'han pogut identificar 10 àmbits. Cada un d'ells es pot considerar com a unitat amb un seu caràcter, seu funcionament i una seu imatge.

Això ens permet d'analitzar i descriure el litoral de Barcelona baixant una mica d'escala i de detall sense perdre de vista la seva unitat. Permet de tenir una visió global i detallada i comparativa al mateix temps per avaluar estratègies que puguin passar de l'escala general i global de tot el litoral a una escala més petita, mantenint coherència entre las dues.

04

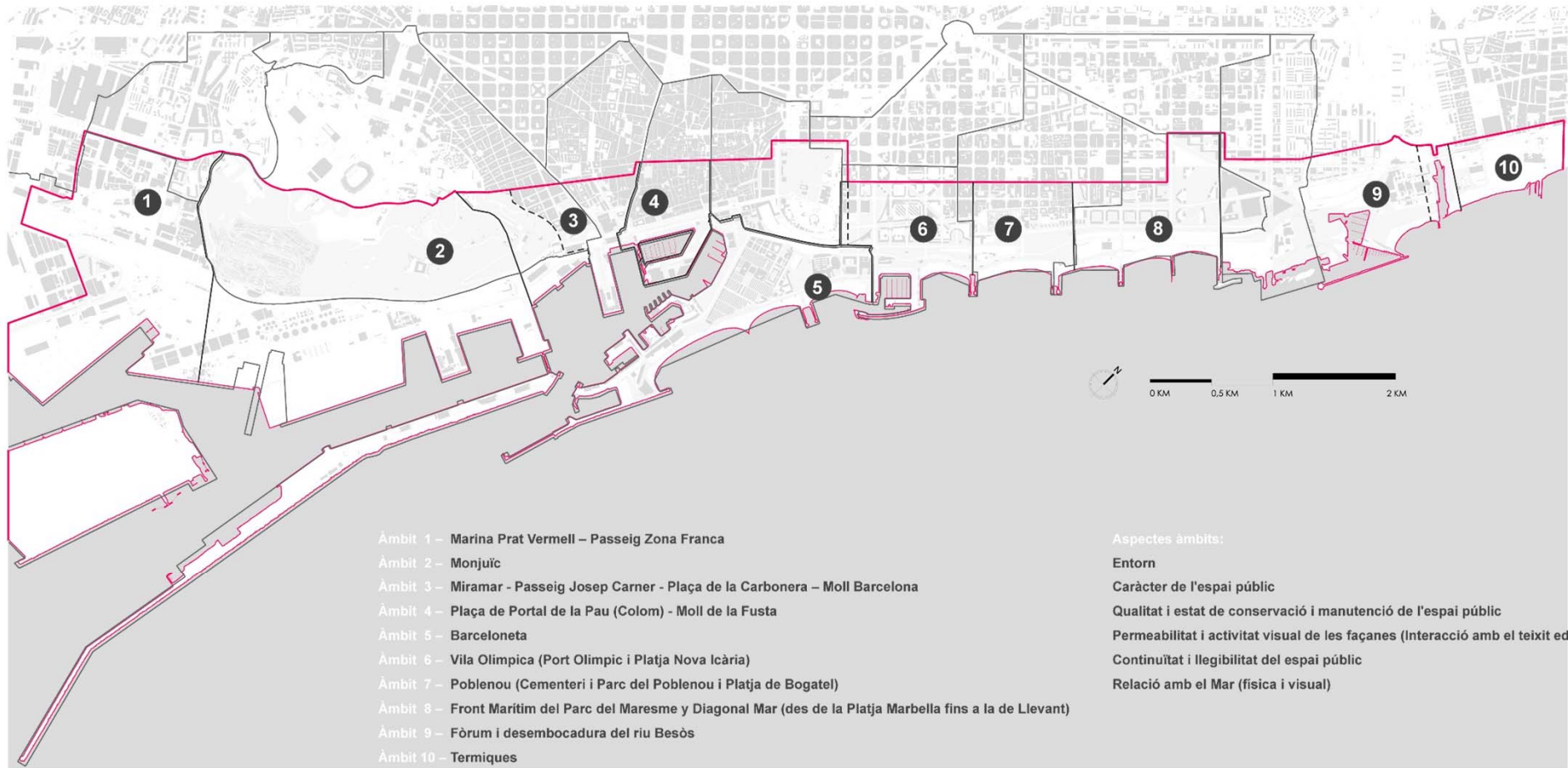
Identificació de àmbits de la franja litoral

B

Criteri de delimitació

04. Identificació de àmbits de la franja litoral

05

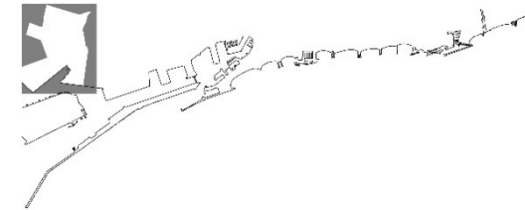
Radiografia de l'espai públic - Fitxes

B

05.1 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 1: Marina Prat Vermell Passeig Zona Franca

Usos del Espai públic

- Espai de circulació i estar per al vianant (plACES, voreres, camins, rampes, escales, etc...)
- Espai de circulació i estar per al vianant en parcs i jardins amb horari
- Passeig marítim a nivell inferior (cota platja o ports)
- Zones d'ús esportiu i/o recreatiu
- Zones de joc de nens
- Zones per a gossos
- Superfícies enjardinades
- Superfícies enjardinades en parcs i jardins amb horari
- Zones de vegetació dels parcs i jardins del Montjuïc, sense tanques i horari
- Carrer a prioritat invertida o carril de servei en zona de vianants
- Platges
- Elements artificials d'aigua (font, piscines, llacs artificials)

Usos d'espais lliures d'accés, trànsit i fruïció limitada o restringida

- Port
- Equipaments
- Infraestructures de servei
- Viari
- Aparcaments (inclusos rampes de accessos per aparcaments subterrànics)
- Espais morts (pendents no accessibles, espais residuals entre carreteres, etc.)
- Ferroviari
- Espais privats
- Terrasses de bars i restaurants
- Espigons
- Espais en transformació
- Espais sense ús o ús impropri
- Viari Port
- Trams de la Ronda litoral a nivell inferior o en viaducte, inclosos els carrils de sortida i entrada

05.1 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 1: Marina Prat Vermell Passeig Zona Franca

ENTORN

Carrer del Plom

Carrer Motors, Marina del Port

Jardis dels drets humans, Marina del Port

Passeig de la Zona Franca, Marina del Port

CARÀCTER DE L'ESPAI PÚBLIC

Passeig de la Zona Franca, Marina del Prat Vermell

Passeig de la Zona Franca, Marina del Prat Vermell

Entorn

Actualment aquest àmbit té un caràcter i una formalització interurbana i més industrial. Amb les transformacions urbana del barri de la Marina del Prat Vermell l'entorn serà més urbà i domestic, com el barri de la Marina del Port.

Caràcter de l'espai públic

El Passeig de la Zona Franca és l'eix cívic principal dels dos barris a l'esquerra del Montjuïc. En el seu tram superior és l'espina dorsal d'un sistema de parcs, jardins, patis interiors de illes i places viscuts i utilitzats pels veïns. Baixant cap al mar i el port aquest eix perd de força i l'espai públic gairebé desapareix, limitat ad unes voreres i a una poques places.

Qualitat i estat de conservació i manteniment de l'espai públic

Baixant el passeig de la zona franca des de la muntanya al mar, juntament amb la quantitat es redueix progressivament la qualitat de l'espai públic.

Al moment estan en curs les obres d'urbanització de la transformació urbana de la Marina del Prat Vermell. L'espai públic a les altres àrees és escàs i en mal estat de conservació i manteniment.

Permeabilitat i activitat visual de les façanes

Actualment els espais públics estan definits en gran part per les grans peces tancades d'activitats terciàries de gran escala i industrials, equipaments, i edificis d'oficina amb una planta baixa poc permeable físicament i visualment poc activa.

Continuïtat i llegibilitat de l'espai públic

L'espai públic troba una barrera en la seva continuïtat i un coll d'ampolla en la seva fluïdesa en el nus de tràfic entre el passeig de la Zona Franca, la Ronda, el traçat ferroviari en viaducte. Es determinen dues discontinuïtats fortes: d'una banda entre els espais públics dels barris del passeig de la Zona Franca i els de el carrer A; per l'altre cap al Montjuïc i els barris a la seva dreta (Poble Sec, Ciutat Vella).

Relació física i visual amb el mar

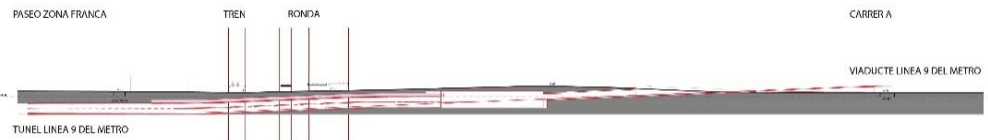
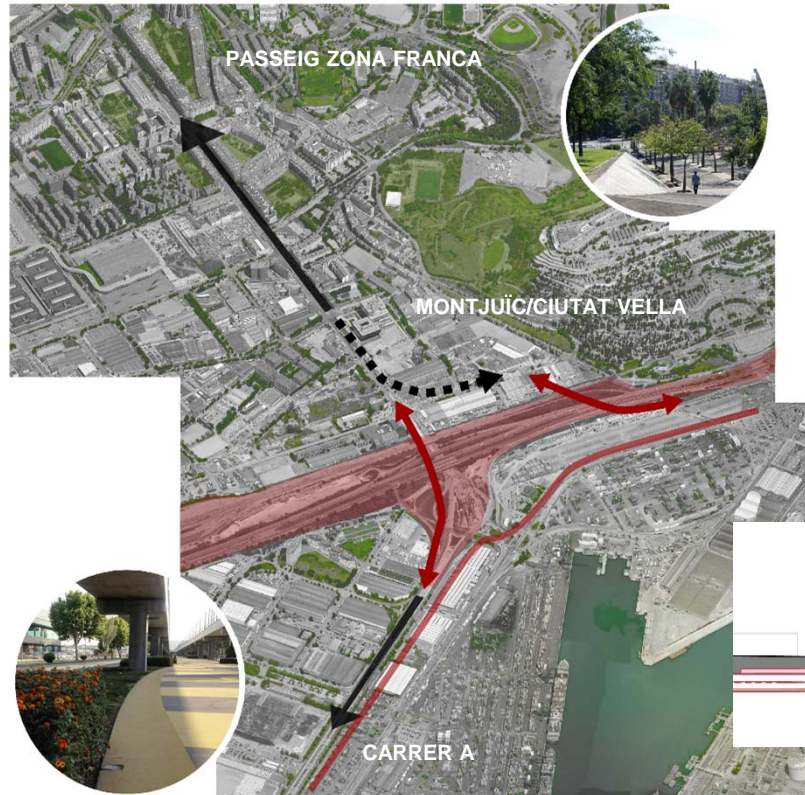
El contacte físic i visual amb el mar és impossible per a la presència de l'àmbit portuari que fa de barrera a la lamina d'aigua.

05.1 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 1: Marina Prat Vermell Passeig Zona Franca

CONTINUITAT I LLEGIBILITAT DE L'ESPAI PÚBLIC

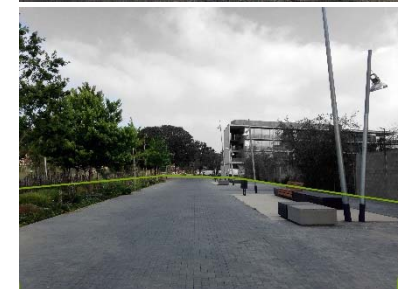

FAÇANES

Carrer del Plom

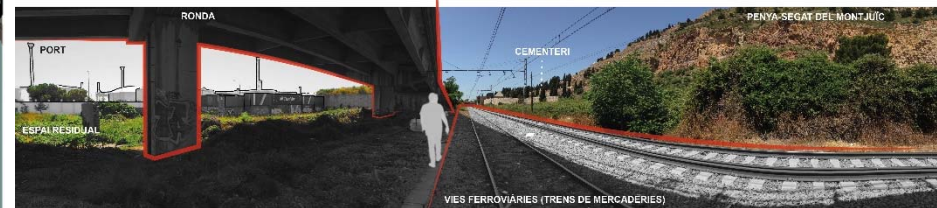
QUALITAT I ESTAT DE CONSERVACIÓ

Carrer Motors, Marina del Prat Vermell

05.2 Radiografia del espai públic – Fitxes Amb. 2: Montjuïc

Usos del Espai públic

- Espai de circulació i estar per al vianant (plACES, voreres, camins, rampes, escales, etc...)
- Espai de circulació i estar per al vianant en parcs i jardins amb horari
- Passeig marítim a nivell inferior (cota platja o ports)
- Zones d'ús esportiu i/o recreatiu
- Zones de joc de nens
- Zones per a gossos
- Superfícies enjardinades
- Superfícies enjardinades en parcs i jardins amb horari
- Zones de vegetació dels parcs i jardins del Montjuïc, sense tanques i horari
- Carrer a prioritat invertida o carril de servei en zona de vianants
- Platges
- Elements artificials d'aigua (font, piscines, llacs artificials)

Usos d'espais lliures d'accés, trànsit i fruïció limitada o restringida

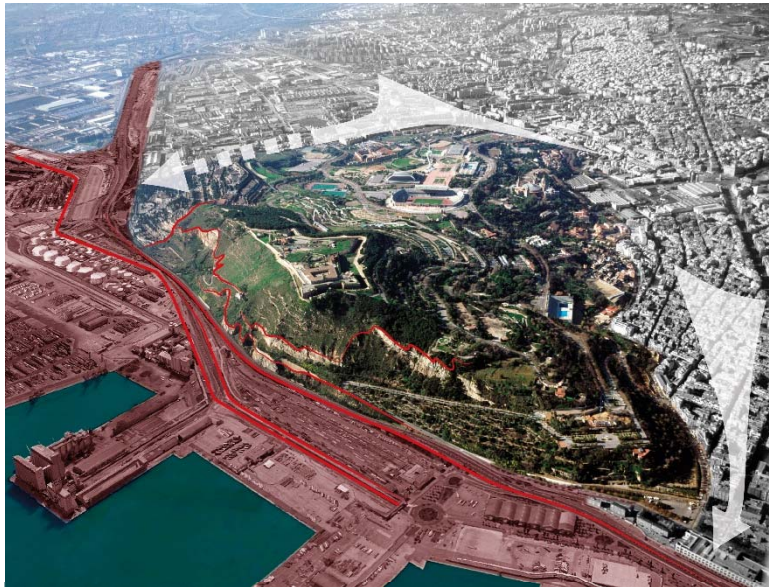
- Port
- Equipaments
- Infraestructures de servei
- Viari
- Aparcaments (inclusos rampes de accessos per aparcaments subterrànies)
- Espais morts (pendents no accessibles, espais residuais entre carreteres, etc.)
- Ferroviari
- Espais privats
- Terrasses de bars i restaurants
- Espigons
- Espais en transformació
- Espais sense ús o ús impropri
- Viari Port
- Trams de la Ronda litoral a nivell inferior o en viaducte, inclosos els carrils de sortida i entrada

05.2 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 2: Montjuïc

ENTORN

CONTINUITAT I LLEGIBILITAT DE L'ESPAI PÚBLIC

Entorn

La ciutat en aquest àmbit desapareix per deixar lloc a dos elements contraposats: d'una banda el Montjuïc, element natural de gran valor paisatgístic i ambiental; d'altra banda l'element artificial de les infraestructures viàries, ferroviàries, portuàries que s'estratifiquen paral·lelament a si mateixes, des dels pendents del Montjuïc cap al mar, sense deixar espai a la ciutat i a l'espai públic.

Caràcter de l'espai públic

L'espai públic pròpiament dit gairebé en aquest tram desapareix. El Cementiri del Montjuïc encara que venja considerat a nivell urbanístic equipament comunitari i dotació, en aquesta anàlisi ha estat considerat com a espai públic accessible i transitable, però amb horari. De fet actualment el Cementiri és considerat com possible destinació turística, pel seu interès històric, cultural, i per la seva privilegiada i panoràmica posició. En el seu recinte hi ha diferents itineraris.

Qualitat i estat de conservació i manteniment de l'espai públic

L'espai públic és reduït a unes poques voreres a la dreta del Montjuïc, en el tram de CLH, i a la seva esquerra, en el tram de la Terminal Grimaldi. Excepte aquest segon tram que va ser actualitzat recentment, l'altre està en pèssim estat.

Permeabilitat i activitat visual de les façanes

En les escasses voreres per al vianant les façanes són impermeables, no permeten interacció amb l'espai públic, perquè l'entorn es caracteritza per les gran peces tancades dels recintes del port i de naus de caràcter industrial.

Continuïtat i llegibilitat de l'espai públic

L'espai públic es queda bloquejat d'una banda i l'altre, troba una barrera en la seva continuïtat i un coll d'ampolla en el penya-segat del Montjuïc i en les infraestructures que caracteritzen aquest àmbit.

Es queden aïllades una peces potencials.

El Cementiri teòricament accessible que però està mal connectat amb la ciutat i realment poc accessible per al vianant. Una altra peces aïllades, potencials a utilitzar i valorar, són la zona a la base del Montjuïc, ocupada en passat per l'antiga pedrera de Can Tunis, i el camí cap al far del Montjuïc, que pot continuar fins al castell.

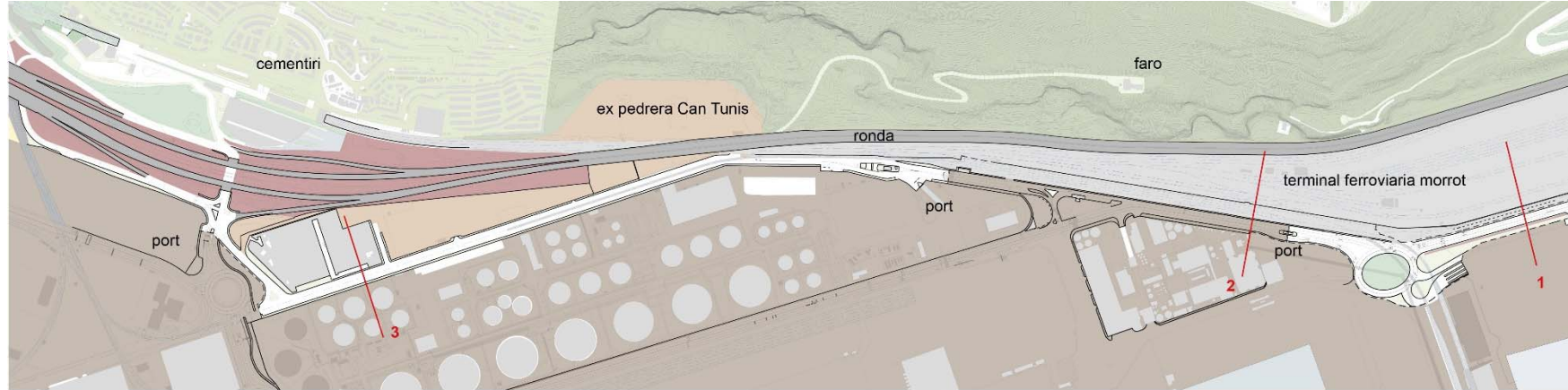
Relació física i visual amb el mar

La relació física de l'usuari amb l'aigua en aquest àmbit és allunyada i impossible per a la presència de l'àmbit portuari que fa de barrera a la lamina d'aigua.

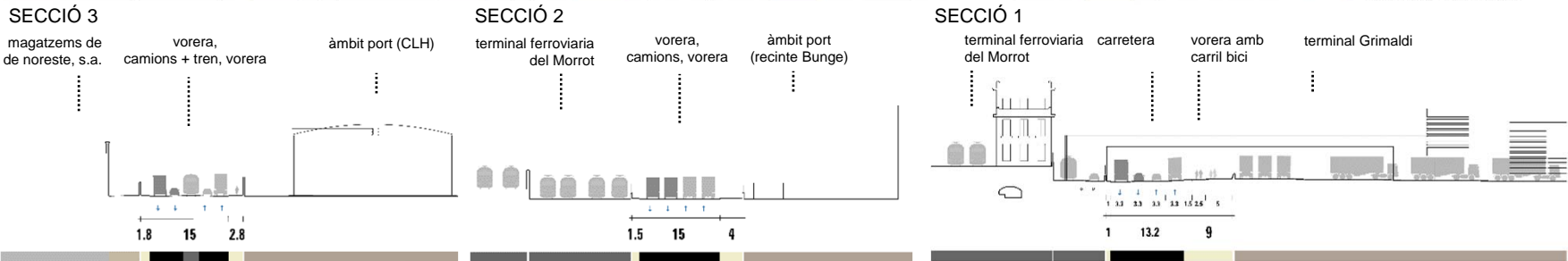
05.2 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 2: Montjuïc

— Zones de vegetació del Montjuïc — Espai públic amb horari — Espai públic — Superfícies enjardinades — Port — Ronda — Ferroviari — Espais morts i residuals — Espais sense ús u ús impropri

CARÀCTER DE L'ESPAI PÚBLIC

05.2 Radiografia del espai públic – Fitxes Amb. 2: Montjuïc

QUALITAT I ESTAT DE CONSERVACIÓ

Passeig de Cantunis

PASSEIG DE CANTUNIS - EL PASSEIG QUE NO ET PASSEJA

FAÇANES

Passeig de Cantunis

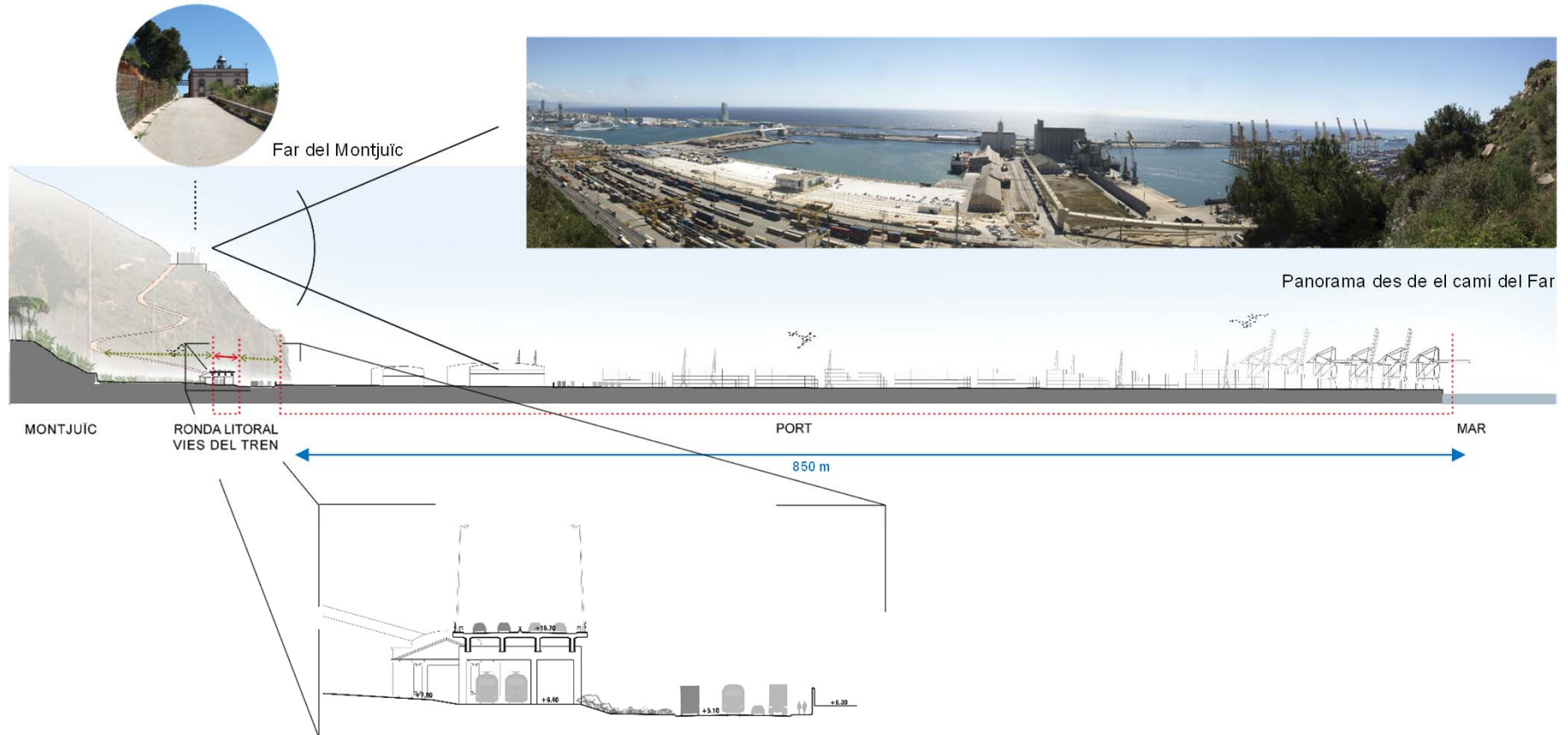

05.2 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 2: Montjuïc

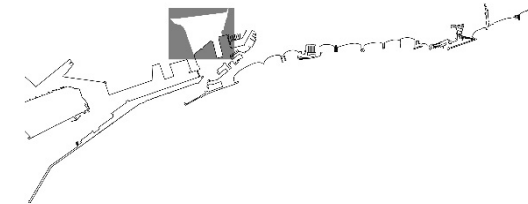
RELACIÓ FÍSICA I VISUAL AMB EL MAR

05.3 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 3: Miramar – Passeig Josep Carner – Pl. Carbonera – Moll Barcelona

Usos del Espai públic

- Espai de circulació i estar per al vianant (places, voreres, camins, rampes, escales, etc...)
- Espai de circulació i estar per al vianant en parcs i jardins amb horari
- Passeig marítim a nivell inferior (cota platja o ports)
- Zones d'ús esportiu i/o recreatiu
- Zones de joc de nens
- Zones per a gossos
- Superfícies enjardinades
- Superfícies enjardinades en parcs i jardins amb horari
- Zones de vegetació dels parcs i jardins del Montjuïc, sense tanques i horari
- Carrer a prioritat invertida o carril de servei en zona de vianants
- Platges
- Elements artificials d'aigua (fonts, piscines, llacs artificials)

Usos d'espais lliures d'accés, trànsit i fruïció limitada o restringida

- Port
- Equipaments
- Infraestructures de servei
- Viari
- Aparcaments (inclusos rampes de accessos per aparcaments subterranis)
- Espais morts (pendents no accessibles, espais residuals entre carreteres, etc.)
- Ferroviari
- Espais privats
- Terrasses de bars i restaurants
- Espigons
- Espais en transformació
- Espais sense ús o ús impropri
- Viari Port
- Trams de la Ronda litoral a nivell inferior o en viaducte, inclosos els carrils de sortida i entrada

05.3 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 3: Miramar – Passeig Josep Carner – Pl. Carbonera – Moll Barcelona

ENTORN

CARÀCTER DE L'ESPai PÚBLIC

Entorn

Aquest àmbit és el punt de confluència de la muntanya del Montjuïc i dels barris del Poble-sec i Raval. Des dels anys 40 aquests barris es coneixien com a barris xinesos, pel seu ambient portuari, el seu prostíbuls, per ser lloc de diversió, zona de cabarets, teatres, cafè i concerts: encara queden símbols actius de la vida teatral i artística de la ciutat.

En el teixit majorment residencial, encara destaquen edificis de caràcter i ús industrial. En particular el complex tancat en carrer de Vila i Vilà, a la cantonada dels Jardins dels Tres Xemeneies, i la peça, entre mitgeres en Cr. de Carrera, tancada i utilitzada com a equipament pels Jesuïtes Poble Sec, Col·legi Sant Pere Claver. Els dos exemple són incoherents amb el planejament.

Caràcter de l'espai públic

Aquests barris es caracteritzen per carrers i places petites, però a diferència del Raval, el Poble-sec gairebé no té places i els carrers estrets (les més amples són de 11-13 m amb carretera de 8-9 m) no són molt confortables i prioritzats per al vianant, excepte per carrer Blai i el primer tram de carrer Vila i Vilà (des de plaça Bella Dorita). D'una banda i l'altre de l'avinguda Paral·lel, se segueixen, uns a uns altres, places i jardins, viscuts i gaudits pels veïns d'aquests barris, des de sempre barris humils i multiracial.

Qualitat i estat de conservació i manteniment de l'espai públic

En general l'espai públic està en bones condicions, però hi ha algunes situacions puntuals que poden ser problemàtiques.

Els espais públics i els camins que pugen a la muntanya del Montjuïc necessiten millores perquè siguin més accessibles i transitables.

En els jardins viuen indigents, això crea una sensació d'inseguretat que empitjora la percepció de marginació i l'abandó. Altres factors: el soroll del tràfic intens i constant de pg. Josep Carner, la inactivitat i opacitat de les façanes que ho delimiten, la falta d'activitats atractives i sobretot la falta de clara i llegible continuïtat amb els espais públics en al voltant. Així que perd el seu potencial rol connectiu entre el passeig marítim i el Paral·lel amb la muntanya del Montjuïc.

Una sensació d'abandó, degradació i precarietat caracteritza l'espai lliure darrere del Museu Marítim, el carrer del portal de Santa Madrona, objecte de reivindicació veïnal (cessió temporal de solar privat per ús públic).

Permeabilitat i activitat visual de les façanes

Mentre els carrers petits del dels barris estan plenes de vida i activitat, a les zones més properes al mar, les façanes que defineixen els espais públics, són impermeables i inactives en gairebé la seva totalitat. En general es tracta de peces tancades i introvertides d'equipaments portuaris, militars, educatius, culturals, d'administració i serveis urbans. Un potencial de millora es podria valorar a la zona dels jardins a peu de la muntanya.

05.3 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 3: Miramar – Passeig Josep Carner – Pl. Carbonera – Moll Barcelona

QUALITAT I ESTAT DE CONSERVACIÓ

Continuïtat i llegibilitat de l'espai públic

En aquest àmbit hi ha el punt d'inflexió del passeig marítim. No solament perd el contacte visual i físic amb la làmina d'aigua sinó que perd llegibilitat i fluïdesa, a causa de la fragmentació de l'espai públic i de la gran quantitat de encreuaments vehicle-vianant. L'espai públic del front marítim passa per colls d'ampolles determinats en tres seccions del passeig:

- entre el penya-segat del Montjuïc, la ronda amb les seves entrades i sortides, els edificis residencials de Stella Maris, les naus i la tanca del port.
- entre la Terminal Transmediterrànea, el tram de soterrament de la ronda, l'edifici de l'Agència Tributària i Correu
- entre el Museu marítim, l'edifici de la Duana, el viari de servei i l'aparcament de la terminal marítima de Drassanes.

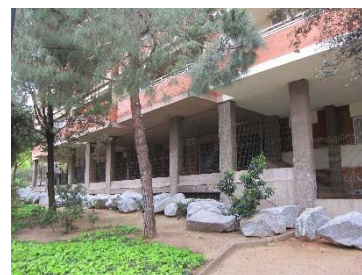
L'espai públic del Moll Barcelona, apèndix marginal, tancat cap al mar pels aparcaments i les tanques del Port i frustrat cap a la ciutat per la plaça inaccessible de la carbonera, es redueix a una àrea de pas per qui va a les terminals o al WTC, acabant en un cul de sac sense relació ni física ni visual amb el mar.

Relació física i visual amb el mar

La relació directa, física i visual, amb el mar està limitada al petit tram dels molls de Drassanes, després és impedita completament per les tanques del port en els molls de Barcelona i de Bertran i per l'edifici de la Terminal Transmediterrànea.

Solament pujant a la posició privilegiada del Montjuïc és possible gaudir de la vista de la ciutat amb el mar.

FAÇANES

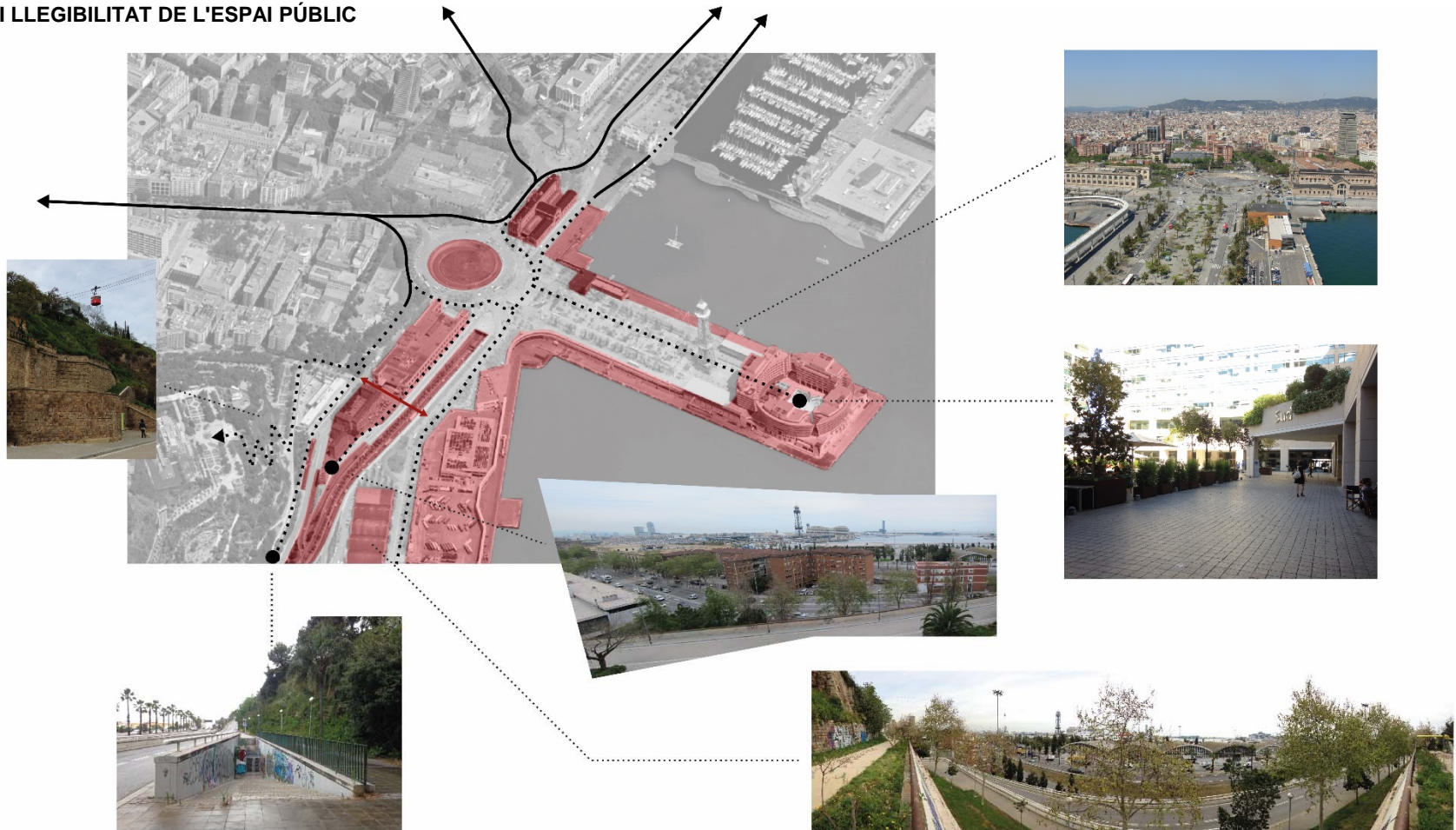

05.3 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 3: Miramar – Passeig Josep Carner – Pl. Carbonera – Moll Barcelona

CONTINUÏTAT I LLEGIBILITAT DE L'ESPAI PÚBLIC

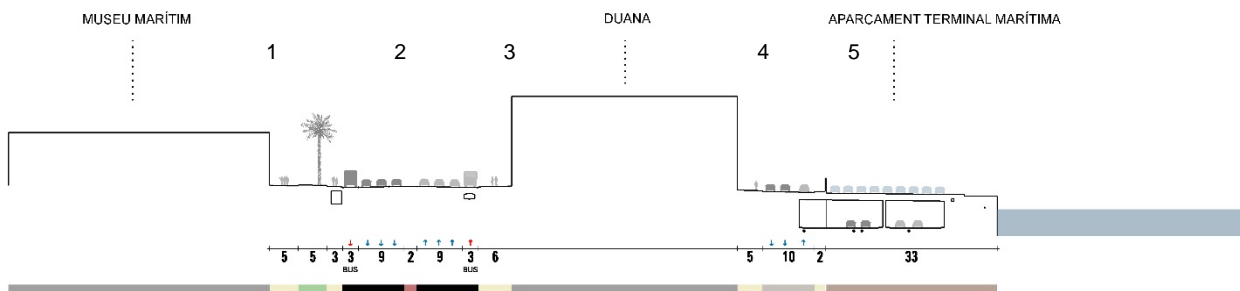
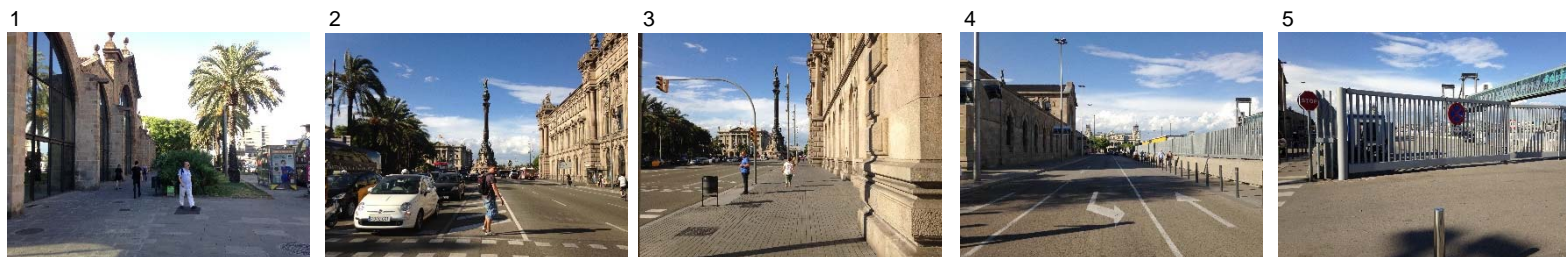

05.3 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 3: Miramar – Passeig Josep Carner – Pl. Carbonera – Moll Barcelona

CONTINUÏTAT I LLEGIBILITAT DE L'ESPAI PÚBLIC

- espais públics
- superfície enjardinada
- carreteres
- espais morts/residuals
- carretera de servei del port
- port
- equipament
- edificis

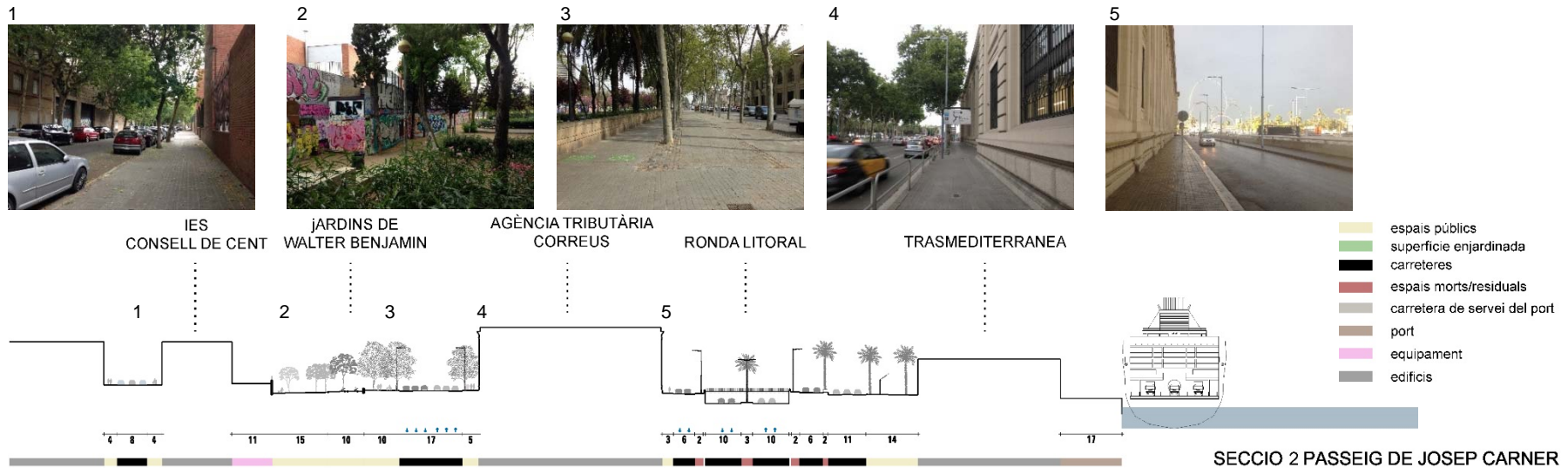
SECCIO 1 PASSEIG DE JOSEP CARNER

05.3 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 3: Miramar – Passeig Josep Carner – Pl. Carbonera – Moll Barcelona

CONTINUÏTAT I LLEGIBILITAT DE L'ESPAI PÚBLIC

05.3 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 3: Miramar – Passeig Josep Carner – Pl. Carbonera – Moll Barcelona

RELACIÓ FÍSICA I VISUAL AMB EL MAR

visió des de Montjuïc: Miramar

Google Earth

visió a nivell ciutat: Moll Barcelona

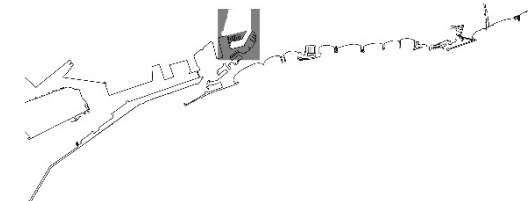
Moll Barcelona

05.4 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 4: Plaça Portal de la Pau (Colom) – Moll Fusta

Usos del Espai públic

- Espai de circulació i estar per al vianant (places, voreres, camins, rampes, escales, etc...)
- Espai de circulació i estar per al vianant en parcs i jardins amb horari
- Passeig marítim a nivell inferior (cota platja o ports)
- Zones d'ús esportiu i/o recreatiu
- Zones de joc de nens
- Zones per a gossos
- Superfícies enjardinades
- Superfícies enjardinades en parcs i jardins amb horari
- Zones de vegetació dels parcs i jardins del Montjuïc, sense tanques i horari
- Carrer a prioritat invertida o carril de servei en zona de vianants
- Platges
- Elements artificials d'aigua (fonts, piscines, llacs artificials)

Usos d'espais lliures d'accés, trànsit i fruïció limitada o restringida

- Port
- Equipaments
- Infraestructures de servei
- Viari
- Aparcaments (inclusos rampes de accessos per aparcaments subterranis)
- Espais morts (pendents no accessibles, espais residuals entre carreteres, etc.)
- Ferroviari
- Espais privats
- Terrasses de bars i restaurants
- Espigons
- Espais en transformació
- Espais sense ús o ús impropri
- Viari Port
- Trams de la Ronda litoral a nivell inferior o en viaducte, inclosos els carrils de sortida i entrada

05.4 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 4: Plaça Portal de la Pau (Colom) – Moll Fusta

ENTORN

Entorn

El front marítim en aquest àmbit està delimitat i definit a sud-est pel mar i a nord-oest pel barri gòtic. Als altres dos extrems està delimitat per dos espais públic que defineixen els principals accessos: la plaça de Portal de la Pau, al final de la Rambla, amb els edificis del Museu Marítim i de la Duana; la plaça “dividida” d'Antonio Lopez, al final de via Laietana amb els edificis de Correus i de la Llotja. El barri gòtic és un barri dens i compacte, amb places i placetes de petita grandària i amb molta vida diària i nocturna, carrers estrets de trajecte més o menys irregular, que baixen des de la muntanya cap a el mar. Entre aquests es poden identificar uns eixos principals de continuïtat i connexió de l'espai públic i llocs més significatius de la Ciutat Vella.

Caràcter de l'espai públic

Des dels carrers estrets i els espais íntims a escala “humana” del gòtic es passa als espais molts més amplis del passeig de Colom i de l'extensa, allargada i dispersiva, superfície del Moll de la Fusta. El conjunt de passeig Colom i moll de la Fusta és un espai lliure de 8 ha, més o menys la superfície de 4 illes de l'eixample, però, per a la seva morfologia i distribució funcional, aquesta extensió no s'aprofita. El Moll de Bosch i Alsina és una gran esplanada de 2,7 ha, utilitzada per grans esdeveniments temporals (ocasionals o periòdics), l'espai no té però gran diferenciació i varietat funcional, en el sentit de una configuració, una distribució i un mobiliari urbà que defineixi usos a l'aire lliure per a la vida quotidiana dels veïns. En el gòtic els espais públics també falta aquesta varietat funcional, suggeridora d'activitats pel veïns (espais de joc per a nens i gos, d'oci i esport per a persones, etc.). El passeig Colom està fraccionat en diverses parts, per la multiplicat de canals de circulacions i per la seva formalització, això desaprofita alguns espais públics infrautilitzats. La vorera més propera a la façana ciutadana és més estreta en un costat que en un altre, això no permet un ús uniforme i el desenvolupament de l'espai.

Qualitat i estat de conservació i manteniment de l'espai públic

L'espai públic en general no està en males condicions de conservació i manteniment, a part de petites faltes que es poden notar en la seva qualitat:

- falta de mixtura funcional
- no uniforme confortabilitat dels espais.
- no uniforme distribució de mobiliari urbà
- pavimentacions inadequades en algunes parts (incoherència entre ús i tipus de pavimentació)

Permeabilitat i activitat visual de les façanes

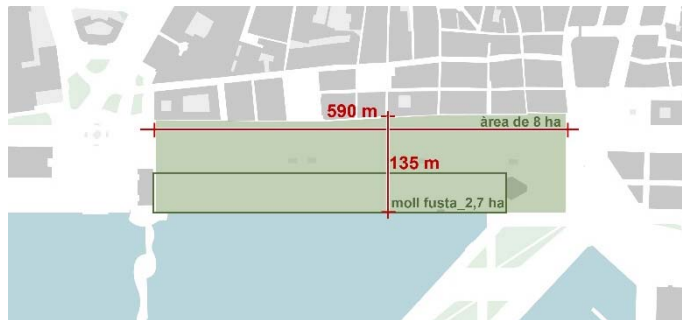
La façana de la ciutat cap al mar és per un 40-50 % impermeable i inactiva, sobretot per la presència d'equipaments tancats en planta baixa, com el Govern Militar, la Capitania General i la Universitat Pompeu Fabra (UPF). La restant part té un baix valor de permeabilitat i inactivitat però amb un probable potencial de millora.

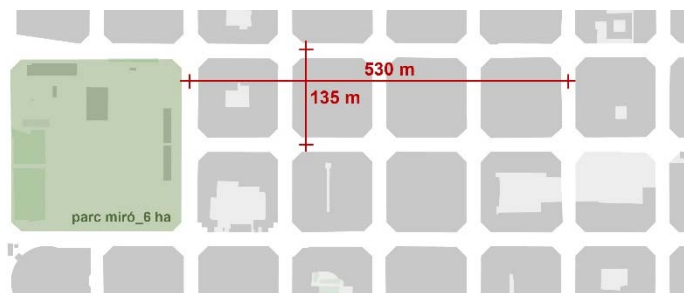
05.4 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 4: Plaça Portal de la Pau (Colom) – Moll Fusta

CARÀCTER DE L'ESPAI PÚBLIC

PASSEIG COLOM Y MOLL FUSTA

TEIXIT DE L'EIXAMPLE

Continuïtat i llegibilitat de l'espai públic

En aquest àmbit l'espai públic té una sèrie de problemàtiques relacionades a la seva morfologia, distribució i accessibilitat. El Passeig Marítim es podria dir que té el seu punt efectiu d'inici o fini en el moll de Drassanes, en el Portal de la Pau, al final de la Rambla. Justament en aquest punt l'espai públic perd de força per la configuració de l'encreuament viari al monument de Colom i per la seva fragmentació entre els laterals de la Rambla, el passeig Colom i l'avinguda de Drassanes. La seva formalització dóna prioritat a la mobilitat viària en un punt d'intens de pas i parada, contradient el concepte de plaça, lloc de trobada, intercanvi i relacions socials. El mateix val per al passeig de Colom, l'espai públic resulta dividit i fragmentat pel diferents, múltiples i repetitius canals de circulació (6 per als cotxes, 2 per als busos i 4 per a la bici), per la seva formalització i distribució. L'espai extens i allargat del moll de la Fusta és parcialment marginat i recorregut, utilitzat solament en part, en la més estreta banda propera al mar. Això es pot atribuir a diferents factors: la mala accessibilitat; la presència de taps i colls d'ampolles a la seva extremitats curtes a Nord-est i sud-oest; la barrera longitudinal múltiple, cap a la ciutat, formada pel carril de servei del port, el tram de ronda litoral i el seu corresponent canvi de nivell de 5 m aprox. Un coll d'ampolla important és el pas de la Rambla al Moll de la Fusta pel coll d'ampolla determinat per la presència de l'edifici de l'autoritat portuària en la seva fricció amb la ronda i el carril de servei al port i el mar. Es passa dels 60 metres de l'amplitud del moll de la Fusta als escassos metres de vorera a costat del carril de servei del Port i al pas de 10 m pel costat del mar, en un punt tan delicat com això per la intercessió de diferents fluxos. L'espai públic, baixant de Ciutat vella cap al mar, es desdibuixa i perd força. Manca continuïtat transversal entre els carrers i la places per als vianants del gòtic i els espais més amplis i menys íntims del front marítim per la presència de nombroses barreres i obstacles. Falten itineraris i recorreguts llegibles.

Relació física i visual amb el mar

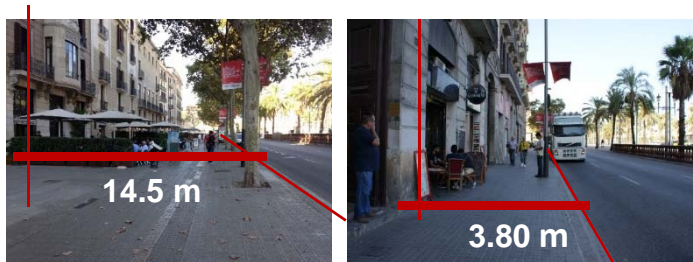
En aquest àmbit el Moll de la Fusta és l'únic tram del passeig marítim urbà sense platja que permet una relació física i no solament visual amb el mar. La relació visual amb el mar des de la vorera de dalt (costat muntanya) del passeig Colom, confluència dels carrers del gòtic, és frustrat per la morfologia i la formalització de l'espai públic. Has d'arribar al tram del passeig amb vista a la ronda per veure el Port vell i el mar. Altres trams en els quals és impedit el contacte visual són els tancats del moll Espanya cap a la Dàrsena del Comerç i dels Reals clubs Marítim i Nàutic.

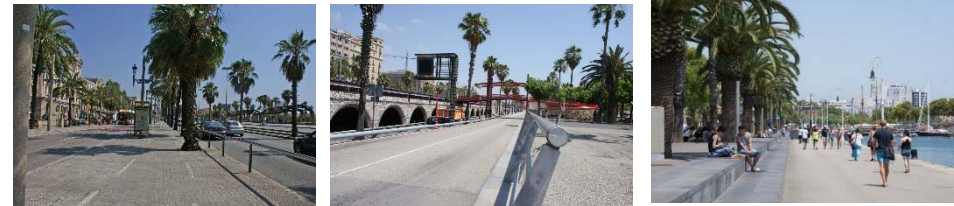
05.4 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 4: Plaça Portal de la Pau (Colom) – Moll Fusta

CARÀCTER DE L'ESPAI PÚBLIC

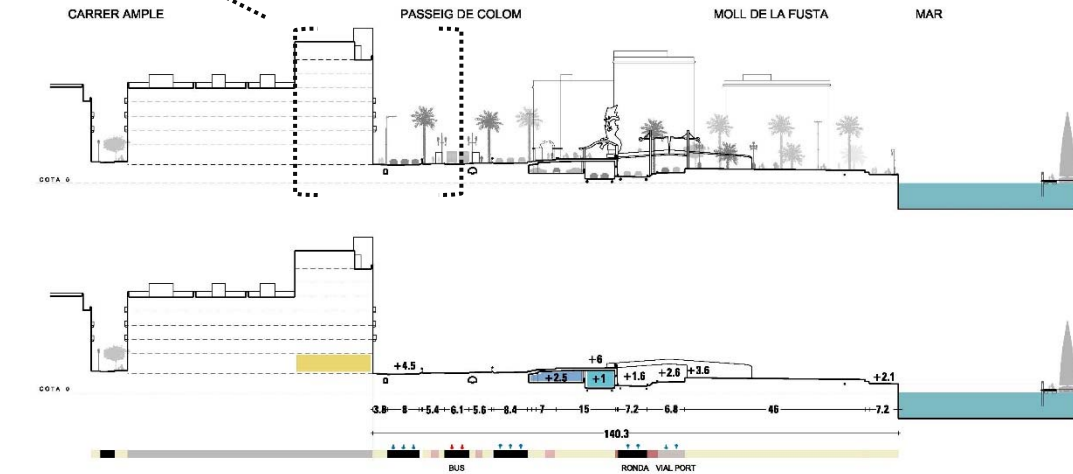

- espais lliures
 - espais públics
 - carreteres
 - espais morts/residuals
 - carretera de servei del port
 - carril bici
 - edificis
- espais construïts
 - aparcament
 - ronda litoral
 - activitat comercial o de restauració

TRAM CAP A LAIETANA

TRAM CAP A LA RAMBLA

SECCIÓ TIPUS PASSEIG DE COLOM Y MOLL DE LA FUSTA

05.4 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 4: Plaça Portal de la Pau (Colom) – Moll Fusta

QUALITAT I ESTAT DE CONSERVACIÓ

FAÇANES

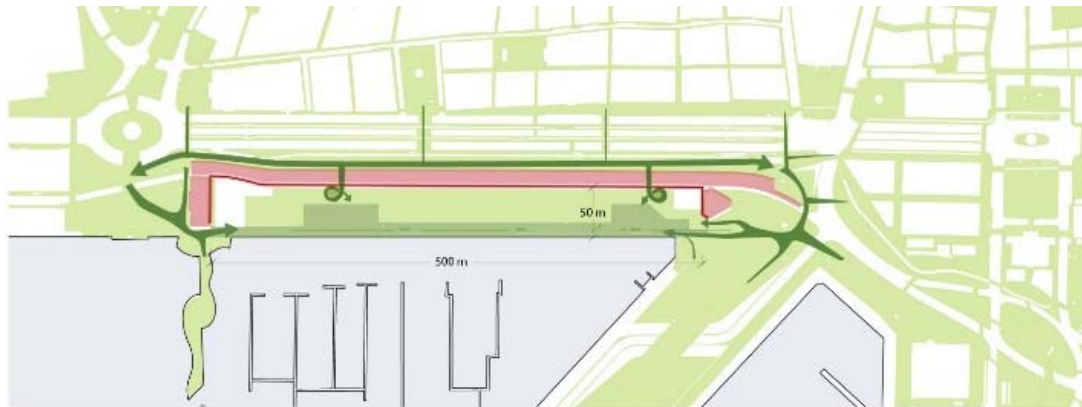

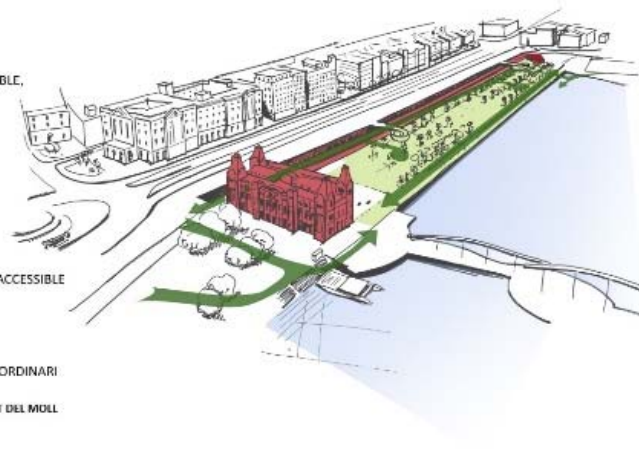
05.4 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 4: Plaça Portal de la Pau (Colom) – Moll Fusta

CONTINUITAT I LLEGIBILITAT DE L'ESPAI PÚBLIC

- DELIMITACIÓ DEL MOLL CAP A LA CIUTAT
- ACCÉS VIANANTS AL MOLL BOSCH I ALSINA
- MARGES DE L'ÀMBIT DEL MOLL: TAPONES Y BARRERAS
- ESPAI PÚBLIC DE CIRCULACIÓ I D'ESTAR, TRANSITABLE I ACCESSIBLE.
- ESPAI REAL DE PASSEIG I D'ESTAR, EN UN DIA ORDINARI

PASSEIG COLOM Y MOLL FUSTA

PLAÇA PORTAL DE LA PAU

PLAÇA MEDINA CELI

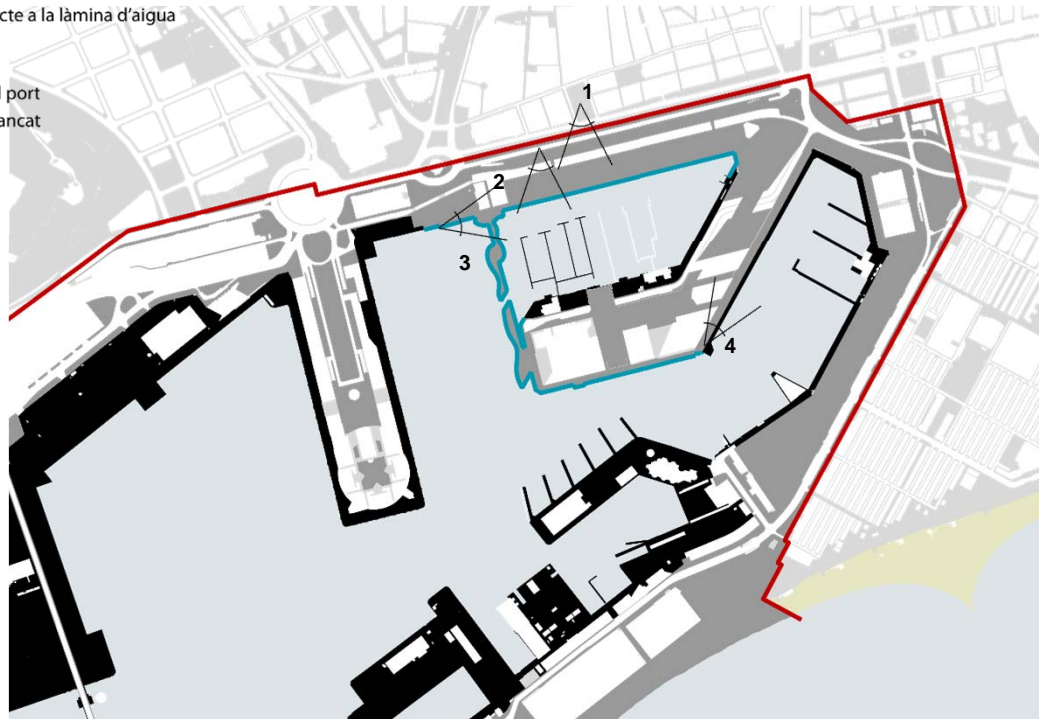

05.4 Radiografia del espai públic – Fitxes

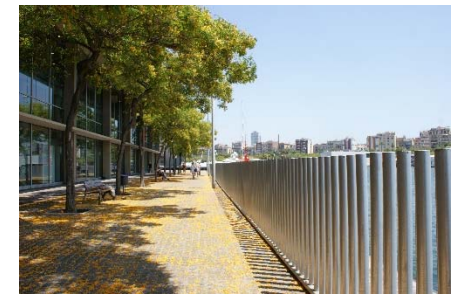
Amb. 4: Plaça Portal de la Pau (Colom) – Moll Fusta

RELACIÓ FÍSICA I VISUAL AMB EL MAR

- molls amb accés directe a la làmina d'aigua
- mar
- espai lliure públic
- espai lliure públic del port
- espai lliure del port tancat
- platja
- límit port

3

4

4

1

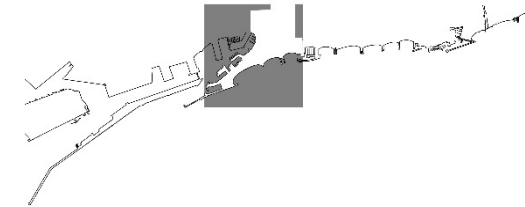

2

05.5 Radiografia del espai públic – Fitxes Amb. 5: Barceloneta

Usos del Espai públic

- Espai de circulació i estar per al vianant (places, voreres, camins, rampes, escales, etc...)
- Espai de circulació i estar per al vianant en parcs i jardins amb horari
- Passeig marítim a nivell inferior (cota platja o ports)
- Zones d'ús esportiu i/o recreatiu
- Zones de joc de nens
- Zones per a gossos
- Superfícies enjardinades
- Superfícies enjardinades en parcs i jardins amb horari
- Zones de vegetació dels parcs i jardins del Montjuïc, sense tanques i horari
- Carrer a prioritat invertida o carril de servei en zona de vianants
- Platges
- Elements artificials d'aigua (fonts, piscines, llacs artificials)

Usos d'espais lliures d'accés, trànsit i fruïció limitada o restringida

- Port
- Equipaments
- Infraestructures de servei
- Viari
- Aparcaments (inclusos rampes de accessos per aparcaments subterranis)
- Espais morts (pendents no accessibles, espais residuals entre carreteres, etc.)
- Ferroviari
- Espais privats
- Terrasses de bars i restaurants
- Espigons
- Espais en transformació
- Espais sense ús o ús impropri
- Viari Port
- Trams de la Ronda litoral a nivell inferior o en viaducte, inclosos els carrils de sortida i entrada

05.5 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 5: Barceloneta

ENTORN

Entorn

L'entorn més immediat està constituït pel barri de Sant Pere, Santa Caterina i la Ribera, barri compacte amb petites places i carrers estrets de recorregut irregular, que baixen cap a la Barceloneta i el mar. A l'estat actual, la major concentració de carrers per als vianants a Barcelona està concentrada en la Ciutat Vella, sobretot en el Gòtic i la Ribera. A nivell d'espai públic, el Parc de la Ciutadella, amb les seves 31 ha (superfície que inclou el parc pròpiament dit, de 16 ha) i ho zoo fa de contrapunt als íntims espais dels barris del litoral. Per la seva grandària, configuració i posició, aquest espai assumeix el rol potencial de frontissa en l'entorn edificat, entre diferents teixits i trames, entre Ciutat Vella, Barceloneta i Eixample (Sant Martí), entre teixits compactes d'escala humana, de trames irregulars o regulars, i un teixit regular a escala de cotxe amb menor densitat i compacitat, carrers més amplis i espais públics més concentrats però extensos.

Caràcter de l'espai públic

La Barceloneta, el barri que caracteritza el front marítim en aquest àmbit, com la Ciutat Vella, es caracteritza per un teixit dens i compacte, però amb malla regular i ortogonal segons els punts cardinals, amb places i patis més o menys petits i carrers estrets. Excepte alguns carrers una mica més àmplies (sobretot les amb orientació aquest-oest), la majoria tenen un ample total, de façana a façana, de 6-7m amb poc espai per al vianant: 4-5 m de carretera (1 sentit més carril de aparcament), 1 m de vorera en un costat i un l'altre.

Respecte al passeig marítim es poden identificar 2 trams principals diferents: el d'oest més urbà cap al Port Vell, i el de l'est al costat de les platges, on el passeig comença a desdoblar-se en 2 nivells: nivell ciutat i nivell platja.

Qualitat i estat de conservació i manteniment de l'espai públic

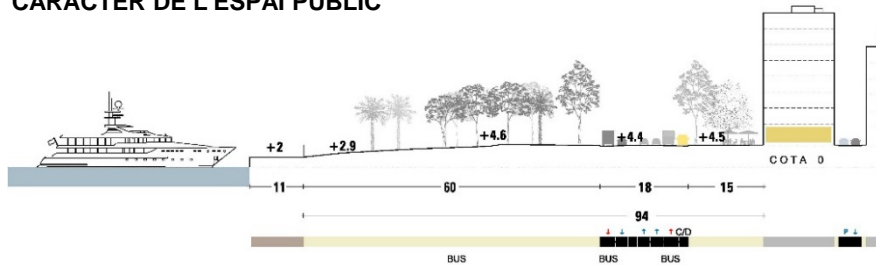
En general la qualitat i l'estat de conservació de l'espai públic són bastant bons, sobretot en el front marítim, mentre situacions puntuals amb menor grau de qualitat i processos de degradació es poden trobar en la Barceloneta i als espais de fronteres entre un teixit urbà i l'altre. D'un costat, recentment i juntament amb un increment de peatonalització de la Barceloneta, ha començat un procés de reforma d'aquests espais públics, més ocults i apartats, com la plaça del Llagut i la urbanització que ha portat a la llum un tram del Baluard del Migdia. D'un altre costat encara queden espais a valorar, passejos, places, espais residuals mal connectats amb els espais públics circumdants, o fragmentats per la vialitat, o marginals respecte als principals itineraris per als vianants. Aquests espais infrutilitzats són més susceptibles d'un procés de degradació per abandonó i vandalisme: Pla de Pau Vila, alguns espais públics de la Barceloneta sobretot en el costat nord-est, els espais entre Pla de Palau i l'Estació de França, l'espai circumdat pels laterals de la Ronda, el passeig de Joan Borbó i el perllongament del carrer Carbonell. Dins de la malla compacta de la Barceloneta pocs són els solars lliures.

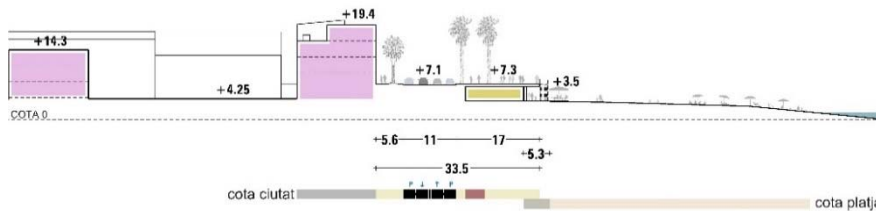
05.5 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 5: Barceloneta

CARÀCTER DE L'ESPAI PÚBLIC

SECCIÓ TIPUS PASSEIG JOAN DE BORBÓ

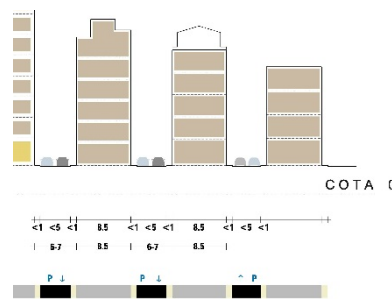
SECCIÓ TIPUS PASSEIG MARÍTIM

ús en planta

- espais públics
- carreteres
- carril bici
- edificis
- port
- platja

ús en secció

- activitat comercial o de restauració
- equipament
- residencial

SECCIÓ TIPUS CARRERS DE LA BARCELONETA

Permeabilitat i activitat visual de les façanes

A l'interior de la malla urbana de la Barceloneta, les façanes dels eixos viaris est-oest i dels principals espais públics són bastants actius i permeables. Els eixos viaris nord-sud de la Barceloneta tens façanes menys permeables i actives per la presència de residències en planta baixa. Respecte al Passeig Marítim i als eixos de frontera es poden identificar 7 trams:

1. l'avinguda Marquès de la Argenteria, amb les façanes bastant actives en el costat nord (costat Ribera) i impermeable en el costat sud (Barceloneta);
2. el passeig de Circumvallació i el carrer Aiguader, on l'espai públic reduït a estretes vorera camina tancat entre les tanques opaques dels equipaments i de les infraestructures;
3. el passeig de Joan de Borbó, en el tram Barceloneta, amb una planta baixa i una façana en relació directa amb el passeig marítim;
4. el passeig de Joan de Borbó, en el tram de plaça del Mar a Nova Bocana, amb les façanes impermeables i poc actives dels equipaments esportius i les naus del port.
5. el passeig marítim costat Barceloneta i platges, amb una façana irregular però bastant interactiva amb l'espai públic;
6. el passeig marítim costat platges prossecció de l'anterior cap al port Olímpic, amb les peces tancades dels equipaments;
7. el passeig Salvat Papasseit, definit per les façanes impermeables dels equipaments, el mur del canvi de nivell del passeig marítim i les façanes inactives dels edificis residencials de la Barceloneta.

Continuïtat i llegibilitat de l'espai públic

Els carrers estrets que baixen des de la Ribera acaben en punts pensats i configurats per prioritzar la mobilitat: l'avinguda Marquès de la Argenteria amb el seus 8 carrils, 4 per cada sentit, més un d'aparcaments, i la pla de Palau fragmentada en illes aïllades pels carrils de circulació, aparcament, càrrega i descàrrega. La plaça Pau Vila és un altre espai fragmentat en peces aïllades, poc aprofitades, en un punt on el passeig marítim passa ofegat per a un coll d'ampolla determinat pel port, la carretera i el Palau del Mar amb les terrasses dels restaurants en els dos costats.

Un altre coll d'ampolla on l'espai públic de les vorera es redueix i es mal aprofitat (aparcaments de motos massiu sobre vorera) és davant dels equipaments esportius de la platja de Sant Sebastià i les naus del port del passeig de Joan de Borbó.

En la Barceloneta, a pesar que en els últims anys s'han anat fent més per als vianants, segueix l'espai públic molt reduït i fragmentat, amb molts carrers prioritzats per al cotxe.

05.5 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 5: Barceloneta

CARÀCTER DE L'ESPAI PÚBLIC

05.5 Radiografia del espai públic – Fitxes Amb. 5: Barceloneta

QUALITAT I ESTAT DE CONSERVACIÓ

Espais per repensar, rehabilitar i millorar

Espais de recent re-urbanitzats

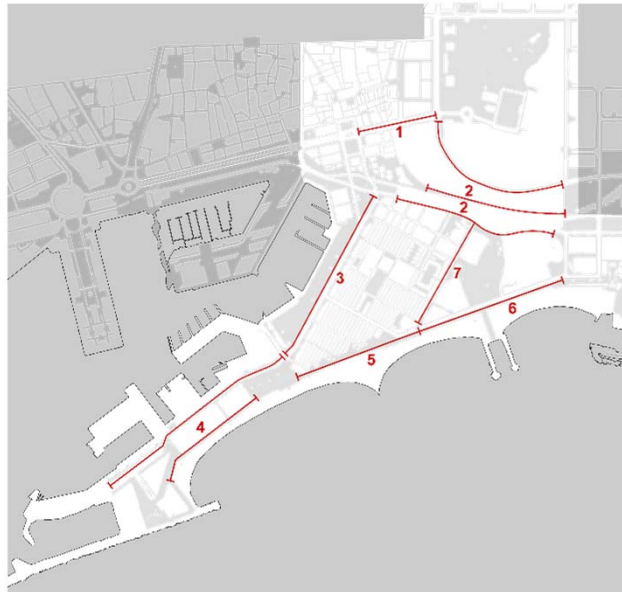
Solars lliures

05.5 Radiografia del espai públic – Fitxes Amb. 5: Barceloneta

FAÇANES

1

2

3

4

7

6

5

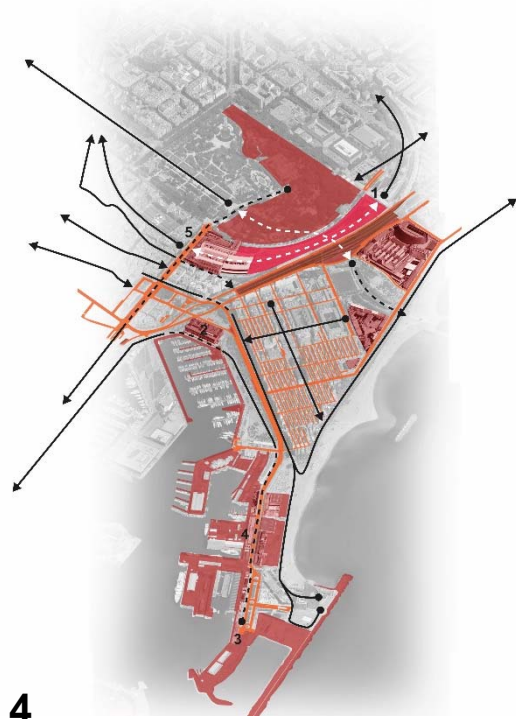
4

05.5 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 5: Barceloneta

CONTINUITAT I LLEGIBILITAT DE L'ESPAI PÚBLIC

1

2

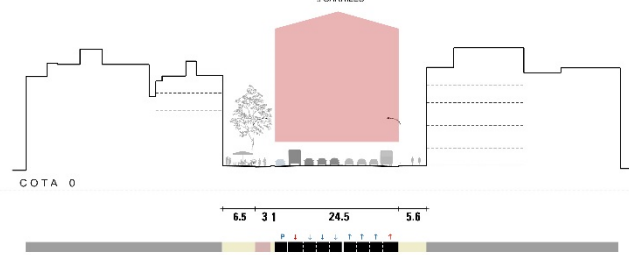
3

4

COSTA LA RIBERA AV. DEL MARQUÉS DEL L'ARGENTERA I CARRILES COSTA ESTACIÓ DE FRANÇA

5

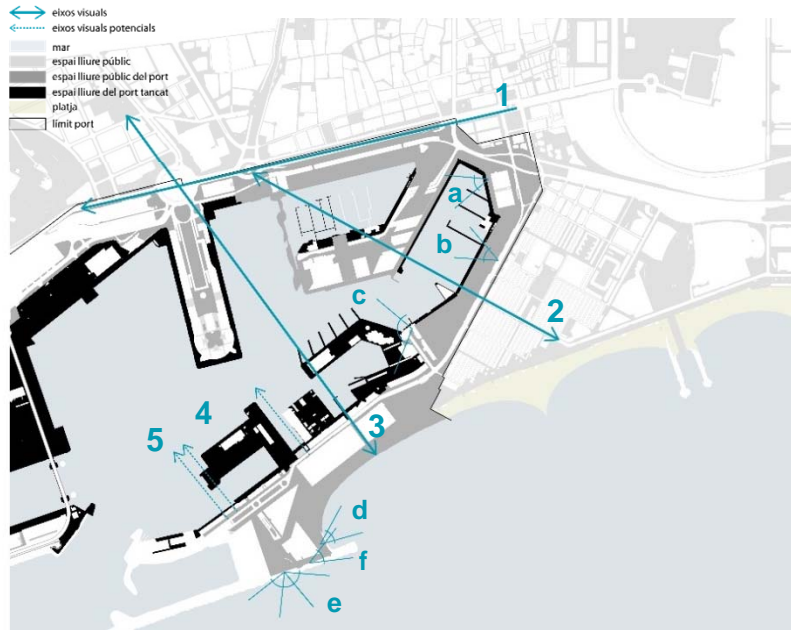
- espais públics
- carreteres
- carril bici
- edificis

05.6 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 5: Barceloneta

RELACIÓ FÍSICA I VISUAL AMB EL MAR

Relació física i visual amb el mar

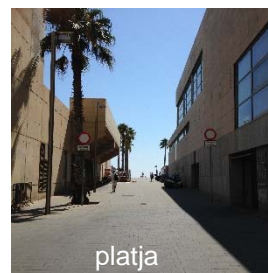
En aquest àmbit respecte a la relació amb el mar, tenim una clara asimetria entre el costat oest que mira al Port Vell i el costat est que mira a les platges. En aquest últim costat és constantment present la possibilitat de contacte físic i visual amb el mar i amb la costa. Mentre que en el costat oest l'àmbit del port amb les seves tanques i edificis no permet el contacte directe amb la làmina d'aigua.

En alguns punts, com el passeig de Joan de Borbó davant de la Barceloneta, el tipus de tanca permet un cert contacte visual, segons l'orientació, però no en coherència amb la vocació del lloc de mirador des de la ciutat cap a la ciutat i el Montjuïc: en aquest àmbit la costa gira, creant la llengua de terra, on va sorgir la Barceloneta, i permet a la ciutat de mirar-se des de no gaire lluny, a si mateixa i a la seva costa. A part per la presència de la tanca en el passeig de Joan Borbó, les visuals són bloquejades per la presència de vaixells i iots de gran grandària.

En la continuació del passeig cap a la Nova Bocana es creen 2 itineraris del passeig marítim: el primer entre la platja de Sant Sebastià i les tanques semipermeables dels equipaments esportius; el segon itinerari s'insinua ofegat entre les façanes impermeables i opaques dels equipaments mateixos i de les naus del port que no deixen veure el mar ni d'un costat ni de l'altre. Al llarg de l'àmbit, a través de la Barceloneta o en el passeig marítim, en alguns punts es creen eixos visuals interessants o potencials que miren a landmarks o parts llunyanes de la ciutat.

1

2

ciutat

3

05.6 Radiografia del espai públic – Fitxes Amb. 5: Barceloneta

a

d

b

2017

e

e

c

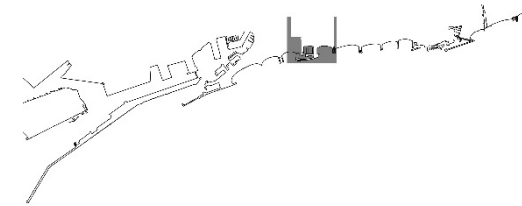

f

05.6 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 6: Vila Olímpica (Port Olímpic i Platja Nova Icària)

Usos del Espai públic

- Espai de circulació i estar per al vianant (places, voreres, camins, rampes, escales, etc...)
- Espai de circulació i estar per al vianant en parcs i jardins amb horari
- Passeig marítim a nivell inferior (cota platja o ports)
- Zones d'ús esportiu i/o recreatiu
- Zones de joc de nens
- Zones per a gossos
- Superfícies enjardinades
- Superfícies enjardinades en parcs i jardins amb horari
- Zones de vegetació dels parcs i jardins del Montjuïc, sense tanques i horari
- Carrer a prioritat invertida o carril de servei en zona de vianants
- Platges
- Elements artificials d'aigua (fonts, piscines, llacs artificials)

Usos d'espais lliures d'accés, trànsit i fruïció limitada o restringida

- Port
- Equipaments
- Infraestructures de servei
- Viari
- Aparcaments (inclusos rampes de accessos per aparcaments subterranis)
- Espais morts (pendents no accessibles, espais residuals entre carreteres, etc.)
- Ferroviari
- Espais privats
- Terrasses de bars i restaurants
- Espigons
- Espais en transformació
- Espais sense ús o ús impropri
- Viari Port
- Trams de la Ronda litoral a nivell inferior o en viaducte, inclosos els carrils de sortida i entrada

05.6 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 6: Vila Olímpica (Port Olímpic i Platja Nova Icària)

Entorn

Abans de la seva completa transformació en 1992, aquest àmbit era una zona industrial molt degradada (barri industrial d'Icària), i també va ser el lloc on va sorgir l'assentament marginal que es va consolidar com a barri de barraques (Somorrostro), després demolit al 1966. D'aquest passat no en queda res, les preexistències van ser íntegrament enderrocades. Aquest àmbit va canviar completament la seva fisonomia i el seu teixit al 1992 amb la realització del projecte de La Vila Olímpica, que va néixer d'una tabula rasa.

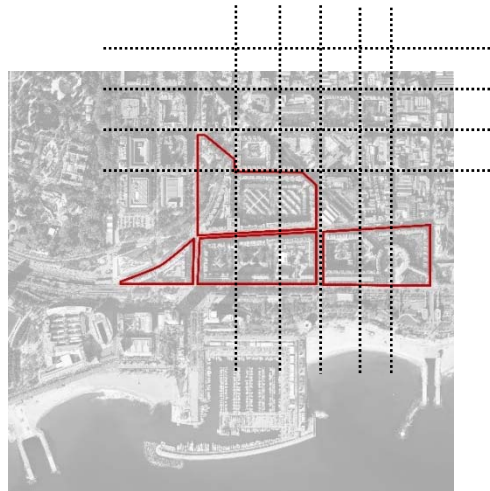
Aquí es va continuar la morfologia urbana característica de Barcelona (l'Eixample) però en una revisió més contemporània, segons els pares de la Vila Olímpica: illes gairebé tancades i carrers gairebé corredor. La trama de l'eixample es dilata i va determinar macroilles o superunitats aparents (perquè el traçat viari no es va interrompre), reconeixibles en el teixit i en la imatge perceptiva de la Vila Olímpica. Els espais interiors de les macroilles són jardins, però d'ús restringit per als veïns de les finques que les delimiten. L'entorn es caracteritza també per la presència de molts equipaments, altres peces tancades, i un teixit prevalentment residencial.

Caràcter de l'espai públic

Aquest àmbit, amb un teixit edificat a blocs alineats al vial, té una proporció de més buits (espais lliures, no tots públics) que plens (part construïda). Per tant en aquest àmbit no hi ha un problema de manca d'espai públic, que va ser un gran protagonista de l'actuació de la Vila Olímpica (avingudes, places, jardins, passejos, fonts, platges). L'àmbit es caracteritza per la presència de diversos parcs més o menys extensos: el conjunt del parc del Litoral amb el parc de les Cascades, del Port Olímpic i de la Nova Icària; i el parc de Carles I que baixa diagonalment de muntanya a mar creuant carrer Marina cap a les vies de l'estació de França, on s'interromp en balconada sobre les vies i l'estació de França, quedant suspesa la seva vocació d'integració amb el parc de la Ciutadella i de connector verd amb la Ciutat i el Port Vell. Es tracta d'espais públics sempre oberts, en gran part amb molta vegetació i zones d'ombres, però poc utilitzats, alguns només de pas, com la part final del parc de Carles I i el parc de les Cascades.

El passeig marítim es divideix en dues cotes, la cota ciutat i la cota platges. Un altre espai que caracteritza l'àmbit és el del port Olímpic, a nivell d'espai públic poc aprofitat amb només un 37% de ocupació, i la restant part destinada als cotxes (37% entre carretera i aparcaments), a les terrasses dels locals (14%) i a les zones de varada del Centre Municipal de Vela (CMV)

Aquest àmbit no té molts solars buits potencialment aprofitables, que hem definit en la primera part com no llocs, però interessa destacar-los per l'acció ciutadana que interessa un dels pocs presents: la iniciativa de Connecthort que aquí va a implantar un hort urbà.

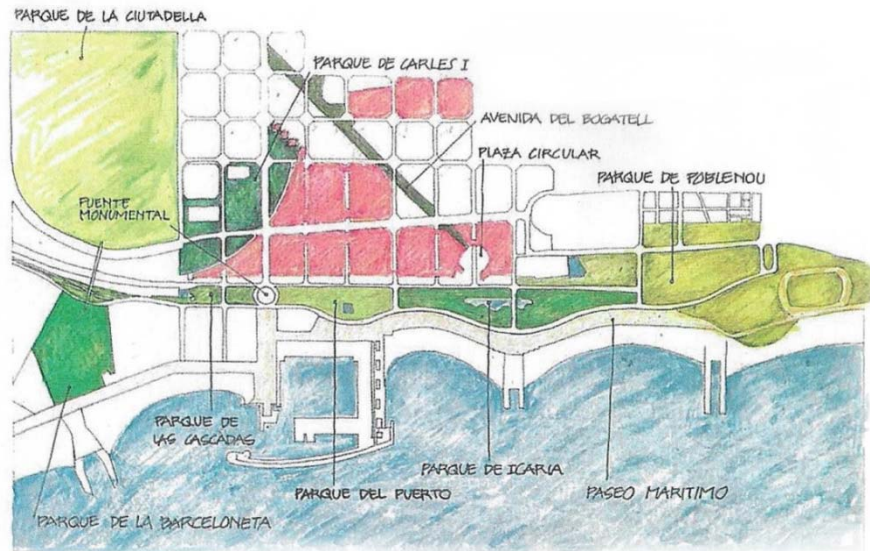

05.6 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 6: Vila Olímpica (Port Olímpic i Platja Nova Icària)

CARÀCTER DE L'ESPAI PÚBLIC

Esquema general de la ordenació de la Vila Olímpica proposada en 1989.

La Vila Olímpica Barcelona 92. Arquitectura. Parques. Puerto deportivo. Martorell, Bohigas, Mackay, Puigdomènech, Ed. Gustavo Gill, 1992

Parc de Nova Icària

Qualitat i estat de conservació i manteniment de l'espai públic

El aspecte que més destaca es la manca de vitalitat de gran part del espai públic sobre tot els parcs del litoral i places i avingudes del entorn del front marítim. Des d'un punt de vista morfològic i perceptiu, un dels factors que pot influir sobre l'escàs ús i freqüentació es el factor de l'escala: la escala gran d'aquest àmbit pot determinar una manca de sensació i percepció d'intimitat i proximitat. Alguns espais amb menor ús, més marginats, abandonats, infrautilitzats pels veïns, o no inclosos en els típics itineraris turístics, comencen un procés de degradació a causa d'aquestes condicions. Són espais a risc, que comencen a estar subjectes a vandalisme i a brutícia, i algunes vegades vénen ocupats per indigents, que en aquests llocs troben refugi i intimitat. L'espai del port es un espai amb molt ús però poc confortable, amb poca ombra i vegetació, punts morts, brutícia, obsolet amb mobiliari mal posicionat i poc agradable i confortable.

Permeabilitat i activitat visual de les façanes

Sobre la manca de vitalitat de l'espai públic influeix probablement també la manca de vitalitat de les plantes baixes i de les façanes, en gran part opaques i poc permeables des del punt de vista visual i físic. En alguns punts hi ha disponibilitat de locals però aquests queden buits.

Per la façana que defineix el passeig marítim a la platja del Somorrostro i del port Olímpic, la situació es una mica diferent. Es percep, més activa, però les seves terrasses, a part d'envair molt el passeig, defineixen una segona façana més desordenada i confusa sense autèntica interacció amb l'espai públic. Les terrasses del passeig marítim del Somorrostro son una mica més discretes i obertes que les del Port Olímpic.

Continuïtat i llegibilitat de l'espai públic

Els principals punts de conflicte son:

- A nivell ciutat

El punt de confluència del passeig marítim a la cota ciutat amb el carrer Marina.

El coll de ampolla del passeig marítim en correspondència del edifici de servei meteorològic.

El passeig a dalt del moll Gregal dividit en dos recorreguts, costat port i costat platja, tots dos poc agradables: el primer per la presència del espai segregat sota de la pèrgola, destinat a un ús que no s'aprofita (terrasses dels restaurants), que redueix el passeig i la vista cap al port; el segon amb elements obsolet, les escales de les grades del projecte original, tancades per motius de seguretat, i que ara constitueixen un obstacle junt a la presència de terrasses dels restaurants que redueixen el pas.

Les escasses, inadequades, mal distribuïdes i poc visibles connexions verticals (només hi ha escales) entre los dos nivells de ciutat i port.

05.6 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 6: Vila Olímpica (Port Olímpic i Platja Nova Icària)

CARÀCTER DE L'ESPAI PÚBLIC

- A nivell port/platges

La manca de continuïtat del passeig marítim entre la platja del Somorrostro, el Port Olímpic i la Platja de Nova Icària.

El passeig a cota port és poc agradable i confortable i molt fraccionat amb pèrdua d'espai, com el "passadís" entre els locals d'oci, els restaurants i les seves terrasses, transformat en molt cas en extensions de les activitats mateixes. La fragmentarietat es deu a una mala distribució de l'espai, dels usos, de l'escassa vegetació i del mobiliari urbà, que en alguns punts es més d'obstacle al pas que d'acompanyament al passeig.

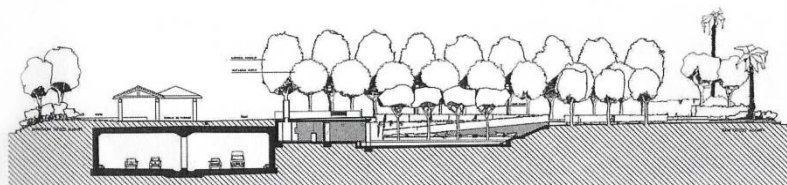
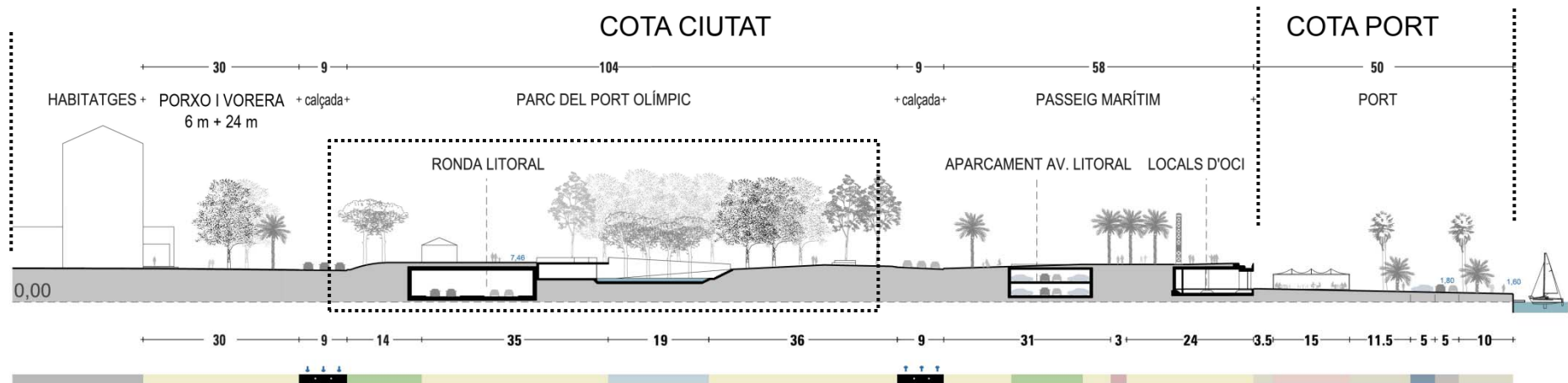
- Espai de circulació i estar per al vianant (places, voreres, camins, rampes, escales, etc...)
- Passeig marítim
- Passeig marítim a nivell inferior (cota platja o ports)
- Zones d'ús esportiu i/o recreatiu
- Zones de joc de nens
- Zones per a gossos
- Superfícies enjardinades
- Superfícies enjardinades en parcs i jardins amb horari
- Elements artificials d'aigua (fonts, piscines, llacs artificials)
- Carrer a prioritat invertida o carril de servei en zona de vianants
- Platges

05.6 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 6: Vila Olímpica (Port Olímpic i Platja Nova Icària)

CARÀCTER DE L'ESPAI PÚBLIC

Detall secció transversal del Parc del Port al estany

La Vila Olímpica Barcelona 92.

Arquitectura. Parques. Puerto deportivo. Martorell, Bohigas, Mackay, Puigdomènech, Ed. Gustavo Gili, 1992

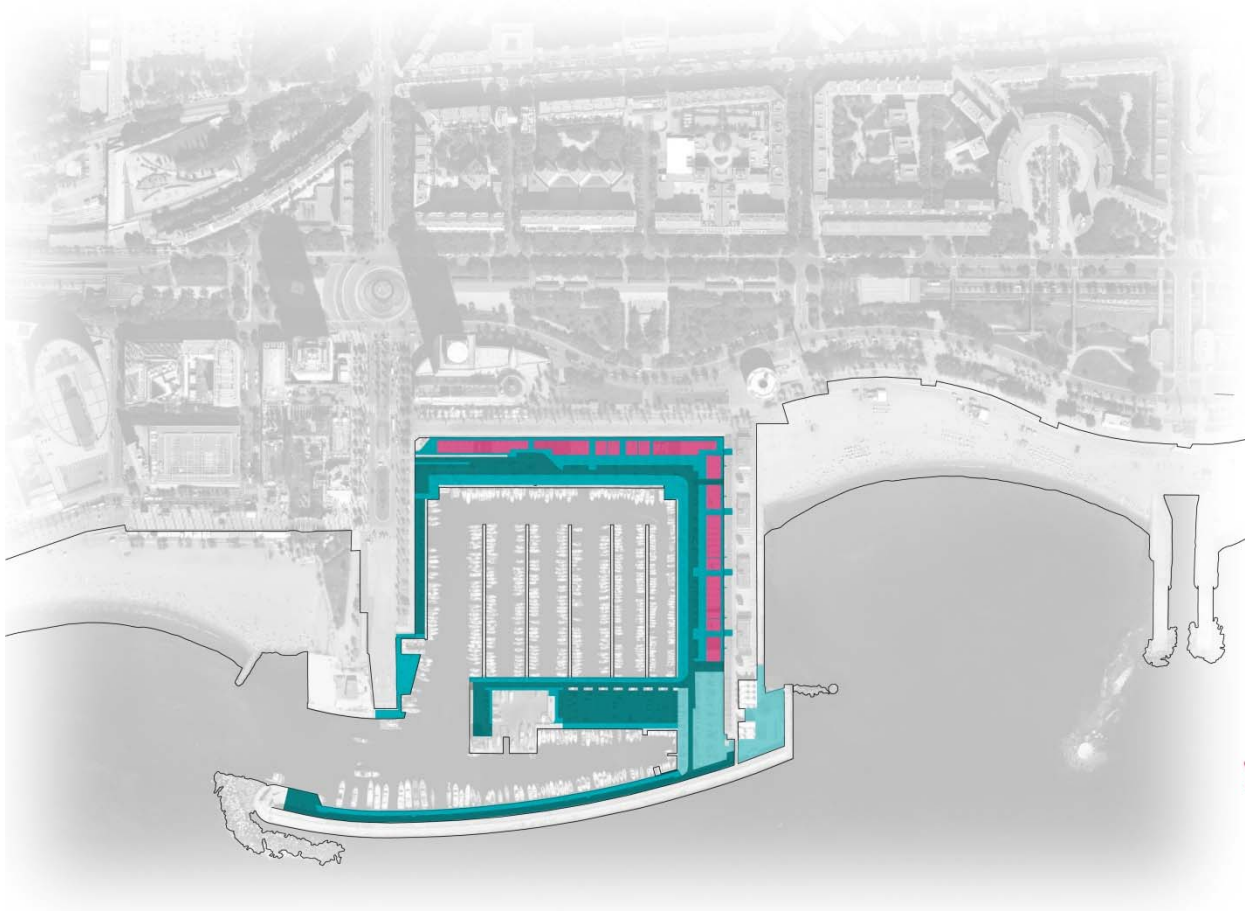
- espais públics
- passeig marítim cota port/platja
- superfície enjardinada
- aigua
- carreteres
- carril bici
- carretera de servei del port
- aparcaments
- port
- edificis

05.6 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 6: Vila Olímpica (Port Olímpic i Platja Nova Icària)

CARÀCTER DE L'ESPAI PÚBLIC

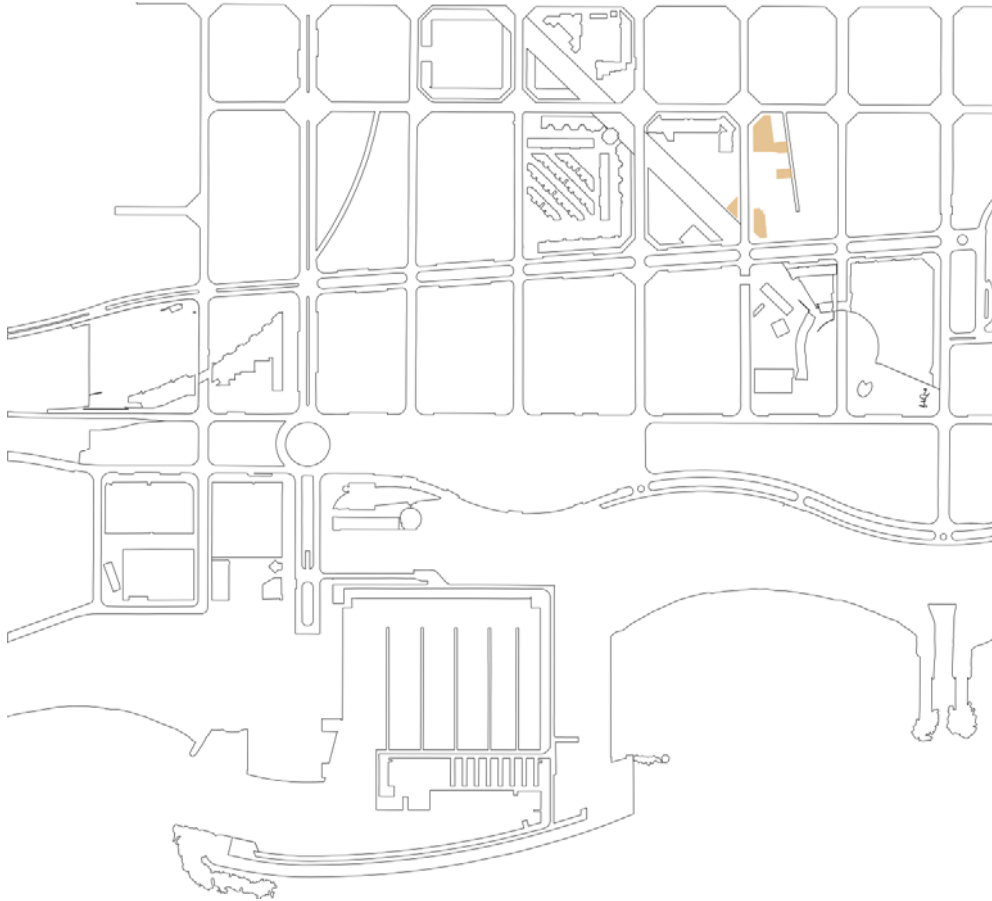
	37%	ESPAI PÚBLIC	17.793 m2
	14%	ESPAI TERRASSES	6.483 m2
	11%	VARDADA CMV	5.469 m2
	37%	ESPAI COTXE	17.827m2

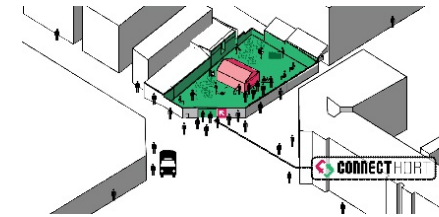
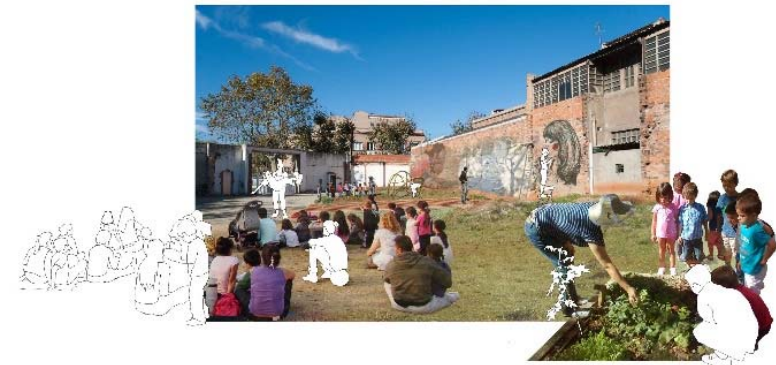
05.6 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 6: Vila Olímpica (Port Olímpic i Platja Nova Icària)

CARÀCTER DE L'ESPAI PÚBLIC

ESPAIS SENSE ÚS, ÚS I/O OCUPACIÓ IMPROPI O TEMPORAL

CONNECTHORIÈS:
- UN HORT DIDACTIC I PRODUCTIU
- UN ESPAI OBERT POLivalent

ON DESENVOLUPAREM:
- TALLERS
- ACTIVITATS ESPORTIVES
- ACTIVITATS CULTURALS

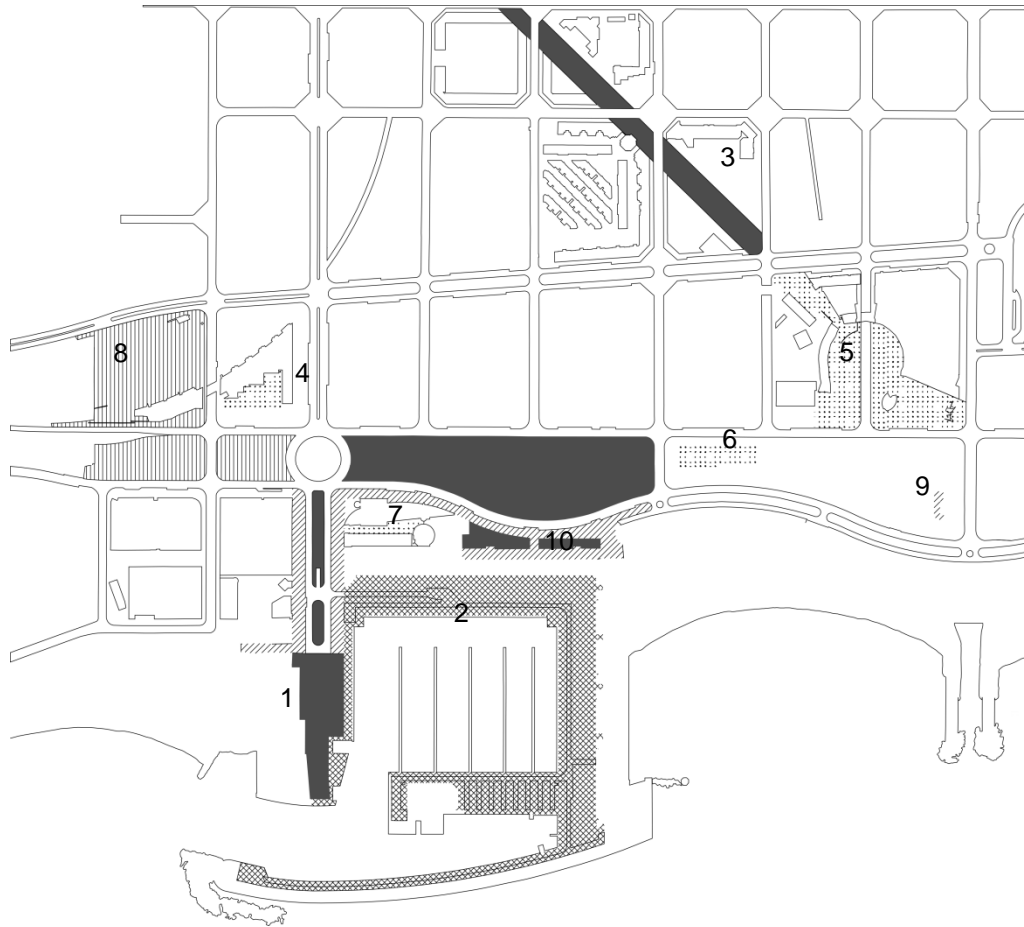
PER A TOTS ELS VEÏNS DEL BARRI...
(I DE FORA DEL BARRI)

05.6 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 6: Vila Olímpica (Port Olímpic i Platja Nova Icària)

QUALITAT I ESTAT DE CONSERVACIÓ

- Espais poc aprofitat i valorat
- Espais inadequat, obsolet, poc confortable, mal distribuït
- Espais de passeig inadequat
- Espais de pas
- Espais oblidat, marginat abandonat o de servei

05.6 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 6: Vila Olímpica (Port Olímpic i Platja Nova Icària)

QUALITAT I ESTAT DE CONSERVACIÓ

4

5

6

7

8

8

9

6

10

10

10

10

6

05.6 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 6: Vila Olímpica (Port Olímpic i Platja Nova Icària)

FAÇANES COTA CIUTAT

FAÇANES PASSEIG MARÍTIM COTA PLATJA - PORT

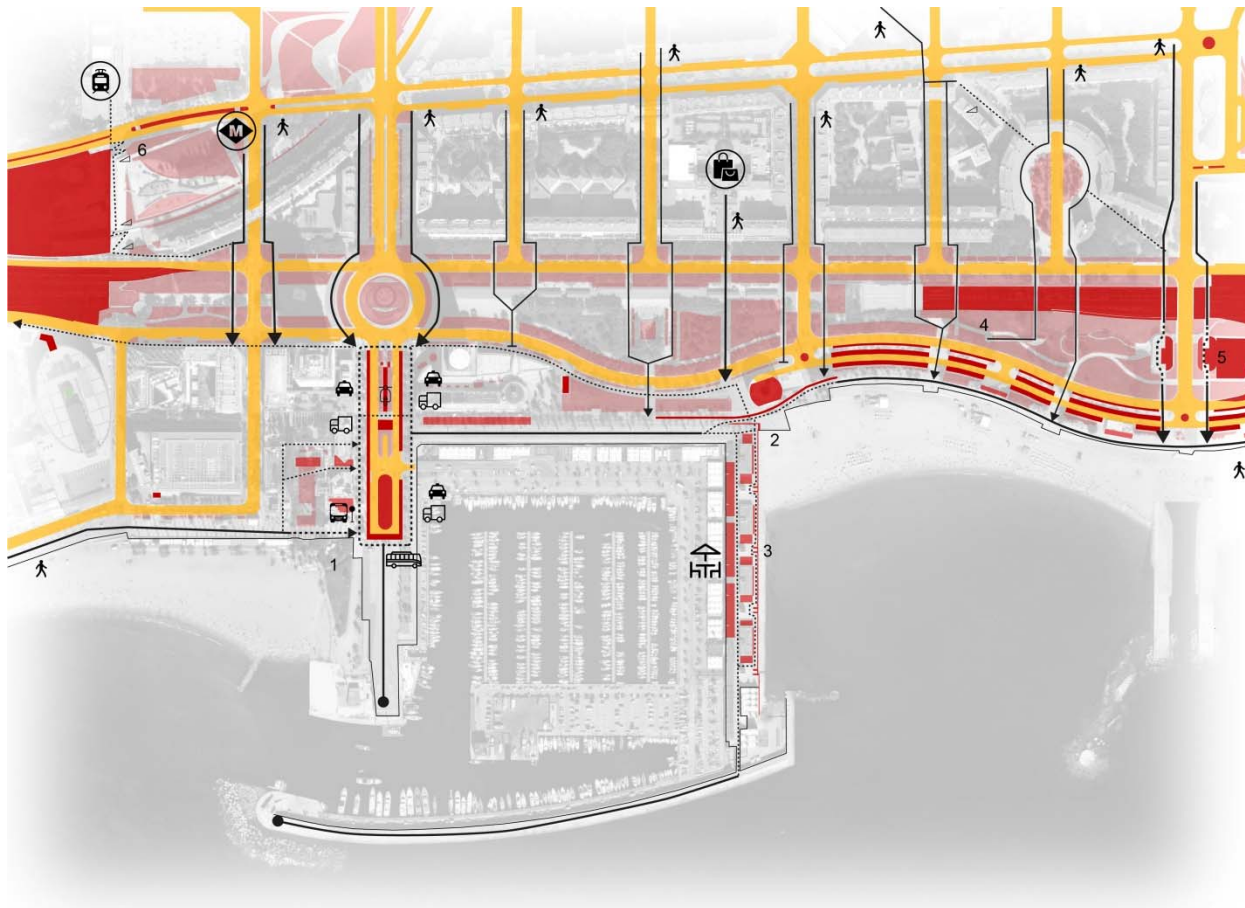

05.6 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 6: Vila Olímpica (Port Olímpic i Platja Nova Icària)

CONTINUÏTAT I LLEGIBILITAT DE L'ESPAI PÚBLIC – COTA CIUTAT

1

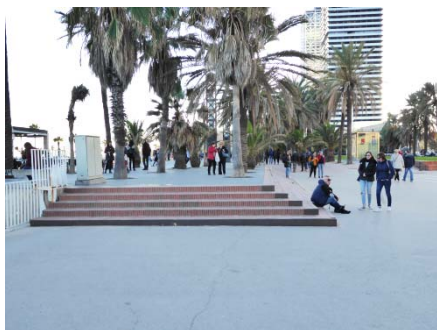

05.6 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 6: Vila Olímpica (Port Olímpic i Platja Nova Icària)

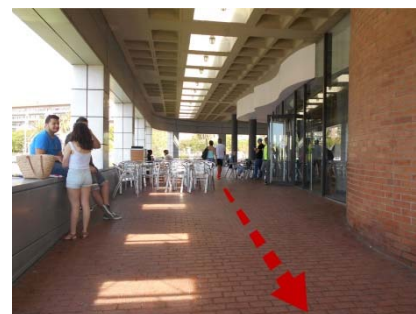
CONTINUÏTAT I LLEGIBILITAT DE L'ESPAI PÚBLIC – COTA CIUTAT

3

3

3

4

4

5

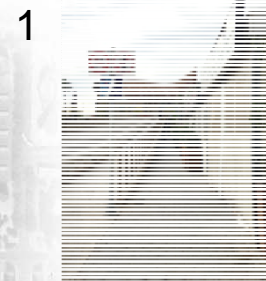
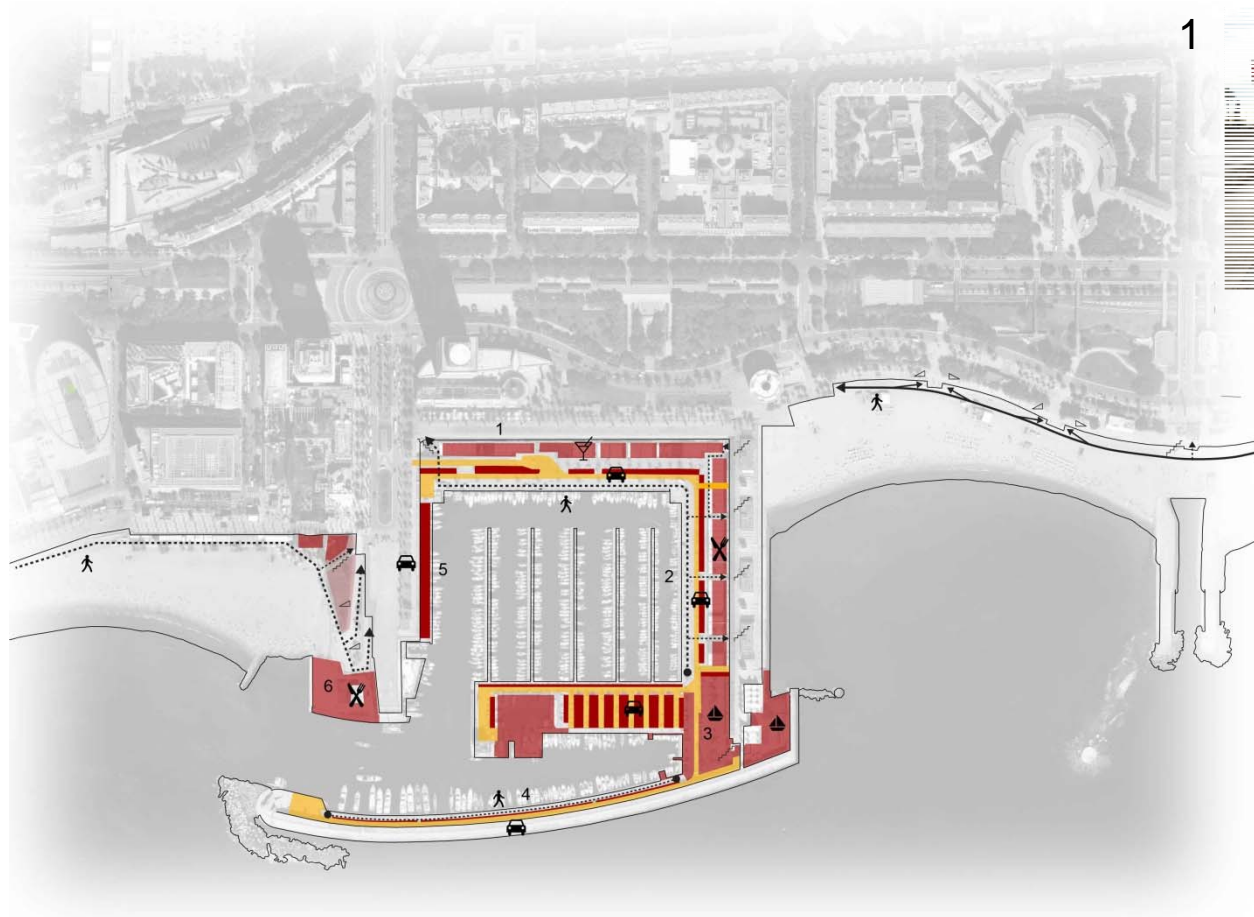
6

05.6 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 6: Vila Olímpica (Port Olímpic i Platja Nova Icària)

CONTINUÏTAT I LLEGIBILITAT DE L'ESPAI PÚBLIC, COTA PLATGES - PORT

3

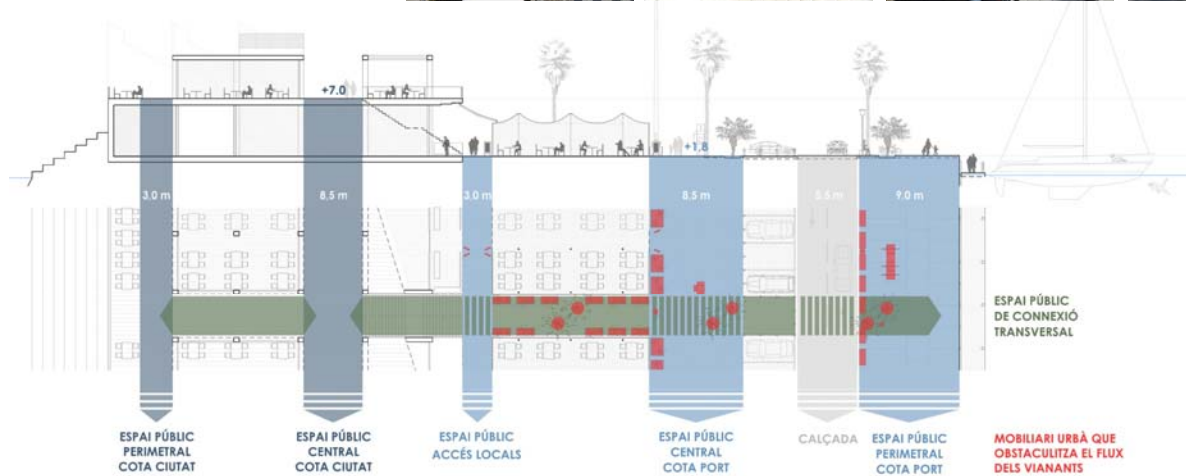

05.6 Radiografia del espai públic – Fitxes

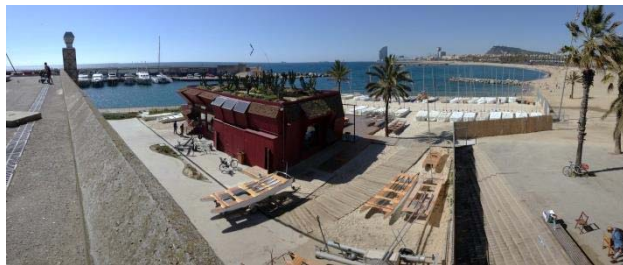
Amb. 6: Vila Olímpica (Port Olímpic i Platja Nova Icària)

CONTINUÏTAT I LLEGIBILITAT DE L'ESPAI PÚBLIC, COTA PLATGES - PORT

2

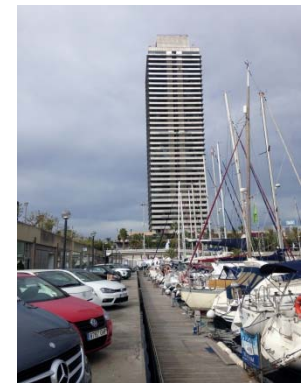
6

4

5

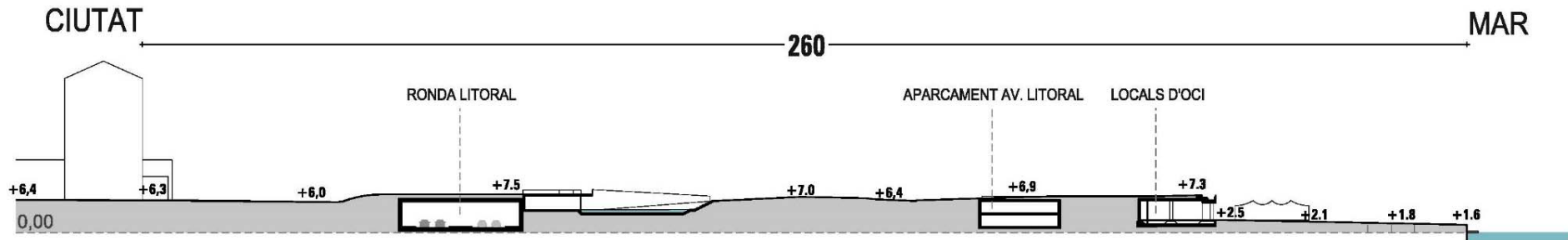

05.6 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 6: Vila Olímpica (Port Olímpic i Platja Nova Icària)

RELACIÓ FÍSICA I VISUAL AMB EL MAR

Relació física i visual amb el mar

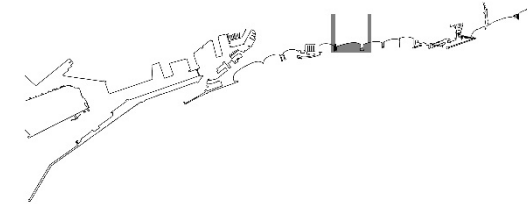
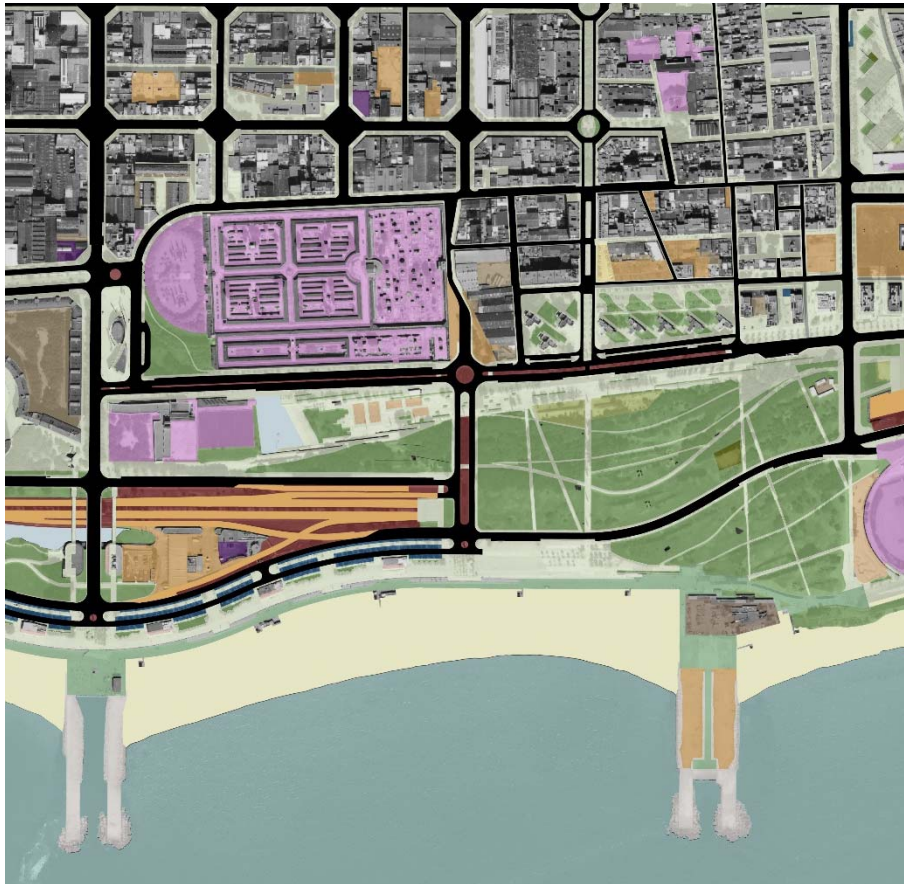
En aquest àmbit la façana de la Ciutat s'allunya considerablement de la línia de costa (220-260 m) y del passeig marítim. Però es possible el contacte físic i visual amb la làmina d'aigua des de els passeigs marítim i les platges, amb punts especials de mirador a dalt del moll escullera, del moll marina i del moll gregal.

05.7 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 7: Poblenou (Cementeri i Parc del Poblenou i Platja de Bogatel)

Usos del Espai públic

- Espai de circulació i estar per al vianant (places, voreres, camins, rampes, escales, etc...)
- Espai de circulació i estar per al vianant en parcs i jardins amb horari
- Passeig marítim a nivell inferior (cota platja o ports)
- Zones d'ús esportiu i/o recreatiu
- Zones de joc de nens
- Zones per a gossos
- Superfícies enjardinades
- Superfícies enjardinades en parcs i jardins amb horari
- Zones de vegetació dels parcs i jardins del Montjuïc, sense tanques i horari
- Carrer a prioritat invertida o carril de servei en zona de vianants
- Platges
- Elements artificials d'aigua (fontes, piscines, llacs artificials)

Usos d'espais lliures d'accés, trànsit i fruïció limitada o restringida

- Port
- Equipaments
- Infraestructures de servei
- Viari
- Aparcaments (inclusos rampes de accessos per aparcaments subterranis)
- Espais morts (pendents no accessibles, espais residuals entre carreteres, etc.)
- Ferroviari
- Espais privats
- Terrasses de bars i restaurants
- Espigons
- Espais en transformació
- Espais sense ús o ús impropri
- Viari Port
- Trams de la Ronda litoral a nivell inferior o en viaducte, inclosos els carrils de sortida i entrada

05.7 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 7: Poblenou (Cementeri i Parc del Poblenou i Platja de Bogatel)

ENTORN

- Casc històric suburbà del Poblenou
- Barrio de la Plata i Cementeri del Poblenou

Entorn

En aquest àmbit el teixit construït és compacte i dens, amb un cert equilibri entre ple i buit. Una part d'aquest teixit es conforma pel nucli històric suburbà del Poblenou, al seu costat i junt al cementiri hi havia la zona, que era popularment nota com a barri de la Plata, pels diners que es movia en ella i les fortunes que van pastar els industrials boters, instal·lats allà al començament del segle XX. Els trams de carrer que formen el barri de la Plata són una barreja d'edificis d'habitatges no molt alts i d'antigues indústries, algunes reconvertides a nous usos (empreses relacionades a les noves tecnologies, equipaments i habitatges). A diferència de l'àmbit anterior, en aquest es conserva una bona mostra d'arquitectura industrial, algunes formen part del Catàleg del Patrimoni Arquitectònic amb diferents nivells de protecció. Bona part d'aquest àmbit està inclòs en el projecte del 2000 denominat 22 @, que a nivell urbanístic suposa una modificació del PGM, amb l'objectiu de renovació de les àrees industrials del Poblenou en una nova zona en la qual albergar a empreses innovadores, i passar de la clau 22, de la indústria tradicional, a un indústria moderna i tecnològicament avançada. El 22 @ pretenia la conservació del patrimoni industrial del Poblenou, preferint la rehabilitació dels edificis fabrils abans que la construcció de noves instal·lacions.

Caràcter de l'espai públic

El parc del Poblenou, entre cr. Badajoz i Bilbao, és l'espai públic que més caracteritza aquest àmbit del front marítim, i que constitueix l'element de transició (més que de connexió) entre el vell nucli amb el mar. Aquest parc té un caràcter més urbà a proximitat del nucli edificat i del cementiri, però pren un caràcter més natural, amb una àrea de dunes, més poblada d'arbres i arbustos, a mesura que s'acosta a la mar. La zona més urbana, a manera de memòria, es superposa a les antigues vies fèrries de l'estació del Poblenou desaparegudes al 1989.

Els buits de caràcter públic es conformen per places i carrer definits pels edificis que s'hi alineen. A diferència dels carrers ortogonals de la xarxa del eixample i la emblemàtica rambla del Poblenou, els vials del nucli històric són estrets, molts exclusius per al vianant o amb prioritat invertida. Es tracta de espais amb bastant vitalitat, destacant la Plaça Bernart Calbó, Plaça Prim, el carrer Joncar (tram de carrer Ramon Turró) i la Plaça Mercè Sala amb la xemeneia de la farinera la Fama (Can Gili Vell), exemple de com antigues fabriques han deixat lloc a "nous" espais públics. Es destaca també la nova urbanització del carrer Perelló, al final de la rambla, on anteriorment hi havia un solar lliure utilitzat com a aparcament.

05.7 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 7: Poblenou (Cementeri i Parc del Poblenou i Platja de Bogatel)

ENTORN EDIFICIS INDUSTRIALS CATALOGATS I NO CATALOGATS

Can Gili Nou, cr. Taulat 5

Industrias Deslites, 1954-1957, av. Icària 209 - cr. Badajoz 5-7

Fàbrica de gel Sant Antoni, cr. Badajoz 29

Magatzems vi Pedro Massana

Industrias Agrícolas, Ptge Mas de Roda

La Siberia, Fàbrica de gel, 1910, cr. Dr Trueta

Cine Ideal, cr.Taulat 51-53

Passatge de la Llacuna, edificis industrials no catalogats

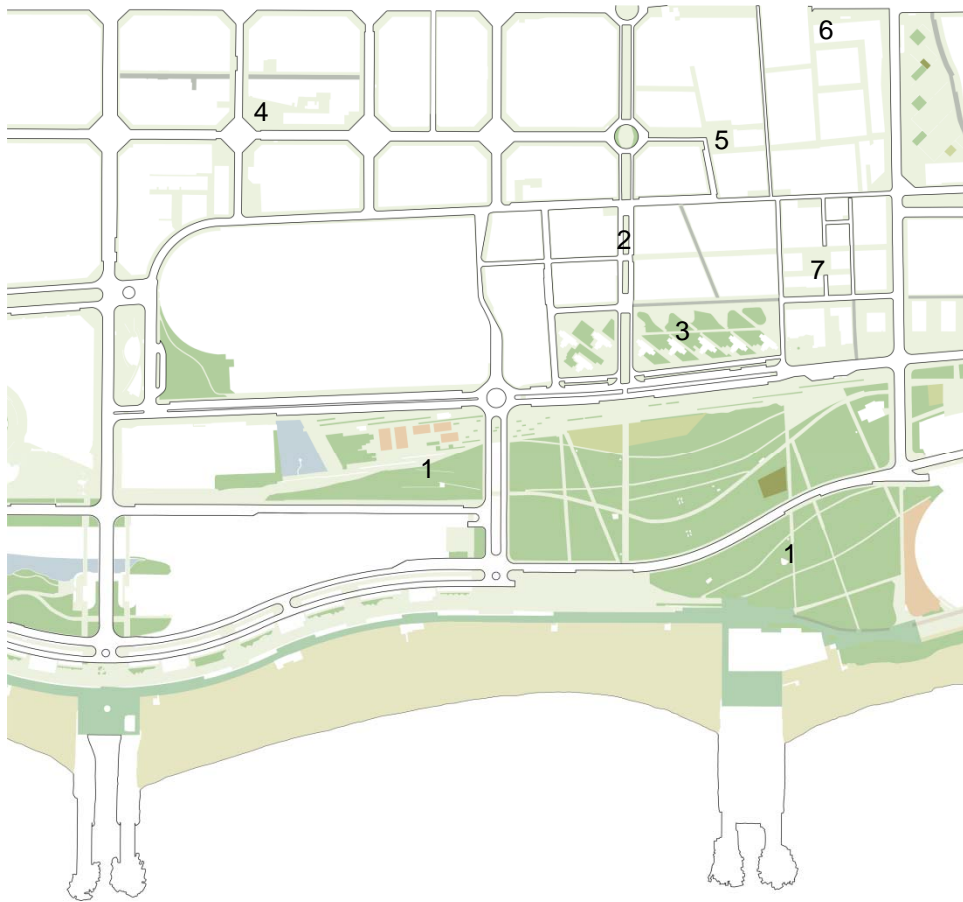
També en aquest àmbit hi ha uns quants solars, que a la primera part de la diagnosi, hem definit com a *no llocs*. La gran majoria, per planejament, estan destinats a edificació. Hi ha diferents situacions: solars lliures sense formalització i ús, completament abandonats, que donen una imatge de precarietat i deteriorament; altres espais tancats que donen sensació de precarietat i temporalitat; altres solars lliures temporalment ocupats per horts. Entre ells també destaca el àmbit, entre el tram de ronda enterrat i el passeig marítim ocupat pel McDonalds i la benzinera, que per posició contrasta amb el context i que per planejament està destinat a equipaments i dotacions comunitàries.

05.7 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 7: Poblenou (Cementeri i Parc del Poblenou i Platja de Bogatel)

CARÀCTER DE L'ESPAI PÚBLIC

1 Parc del Poblenou, part més urbana

1 Parc del Poblenou, part de dunes amb arbres i arbustos

1 Parc del Poblenou, part de dunes amb arbres i arbustos

- Espai de circulació i estar per al vianant (places, voreres, camins, rampes, escales, etc...)
- Zones d'ús esportiu i/o recreatiu
- Zones de joc de nens
- Zones per a gossos
- Superfícies enjardinades
- Elements artificials d'aigua (fonts, piscines, llacs artificials)
- Carrer a prioritat invertida o carril de servei en zona de vianants
- Platges

05.7 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 7: Poblenou (Cementeri i Parc del Poblenou i Platja de Bogatel)

CARÀCTER DE L'ESPAI PÚBLIC

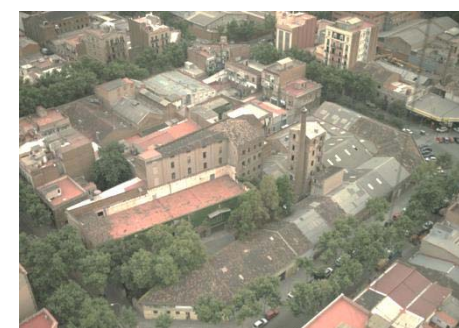
2 La Rambla del Poble Nou

3 Nova Urbanització Carrer Perelló

4 Plaça Mercé Sala

4 Farinera La Fama, Can Gili Vell,
Patrimoni Arquitectònic, 1877

5 Plaça Bernat Calbo

6 Carrer Joncar

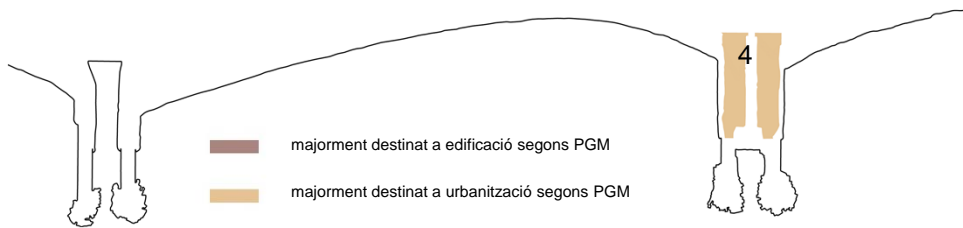
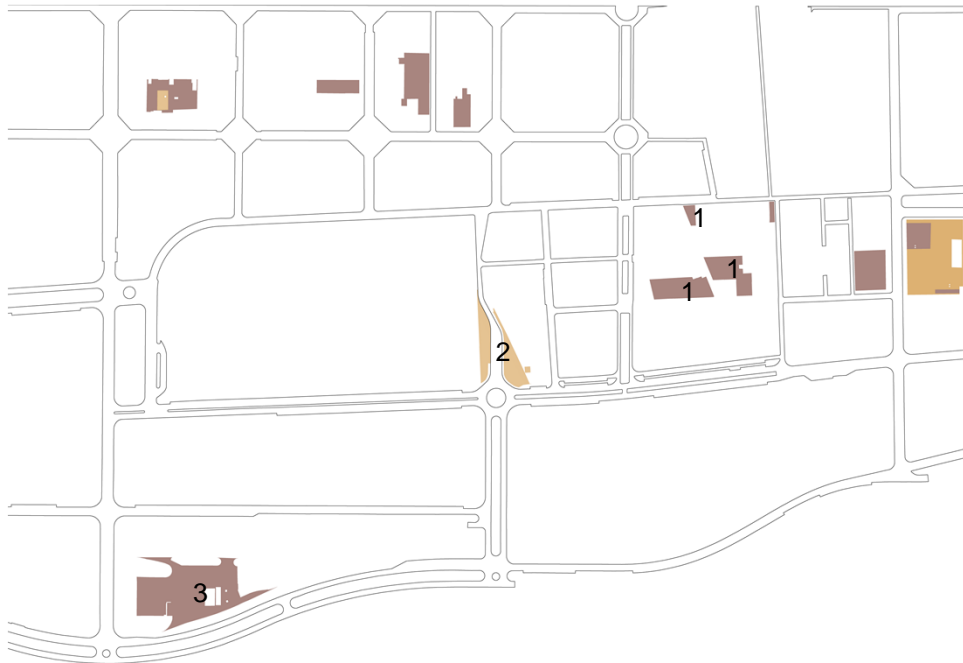
7 Plaça de Prim

05.7 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 7: Poblenou (Cementeri i Parc del Poblenou i Platja de Bogatel)

CARÀCTER DE L'ESPAI PÚBLIC

- majorment destinat a edificació segons PGM
- majorment destinat a urbanització segons PGM

NO LLOCS, ESPAIS SENSE ÚS, ÚS I/O OCUPACIÓ IMPROPI O TEMPORAL

1 Hort indignat

1

2 Passatge de la Llacuna

3

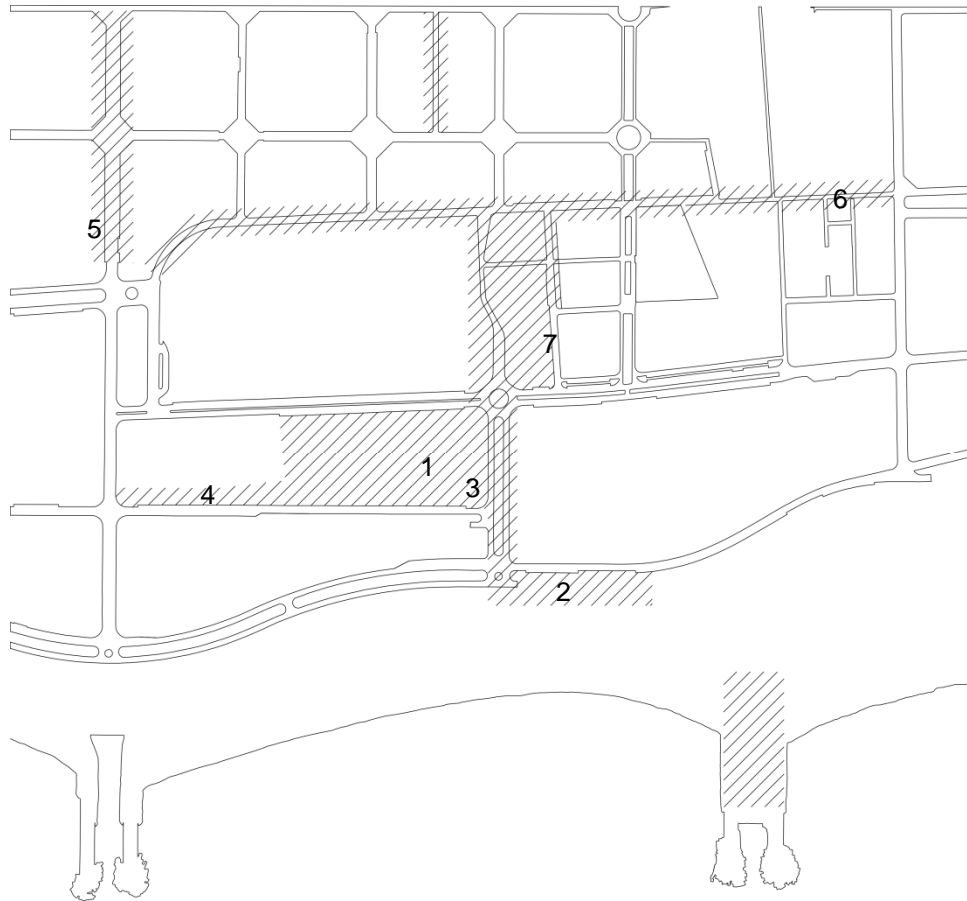
4 Espigó Marbella

05.7 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 7: Poblenou (Cementeri i Parc del Poblenou i Platja de Bogatel)

QUALITAT I ESTAT DE CONSERVACIÓ

1 Parc del Poble Nou

05.7 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 7: Poblenou (Cementeri i Parc del Poblenou i Platja de Bogatel)

QUALITAT I ESTAT DE CONSERVACIÓ

2

2

3

4

5

5

6

7

Qualitat i estat de conservació i manteniment de l'espai públic

La zona més urbana del parc del Poblenou al costat del cementeri es bastant utilitzada pels veïns, però es troba en mal estat de conservació i manteniment sobretot per al que fa a les pavimentacions, la vegetació, el mobiliari urbà i el llac sense aigua, transformat en una plataforma sense qualitat.

Amb un pla i unes fotos es destaca els altres espais públics que tenen menys qualitat o pitjor estat de conservació i manteniment.

05.7 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 7: Poblenou (Cementeri i Parc del Poblenou i Platja de Bogatel)

FAÇANES

Permeabilitat i activitat visual de les façanes

La façana del front marítim està constituïda per l'espai tancat d'equipaments educatius i esportius, pel mur de pedra del cementiri i per uns blocs d'edificis, que destaquen el context més industrial i històric de l'entorn i que posseeixen una planta baixa completament inactiva de punt de vista visual, i no interactiva amb l'espai públic de bastant qualitat de l'entorn.

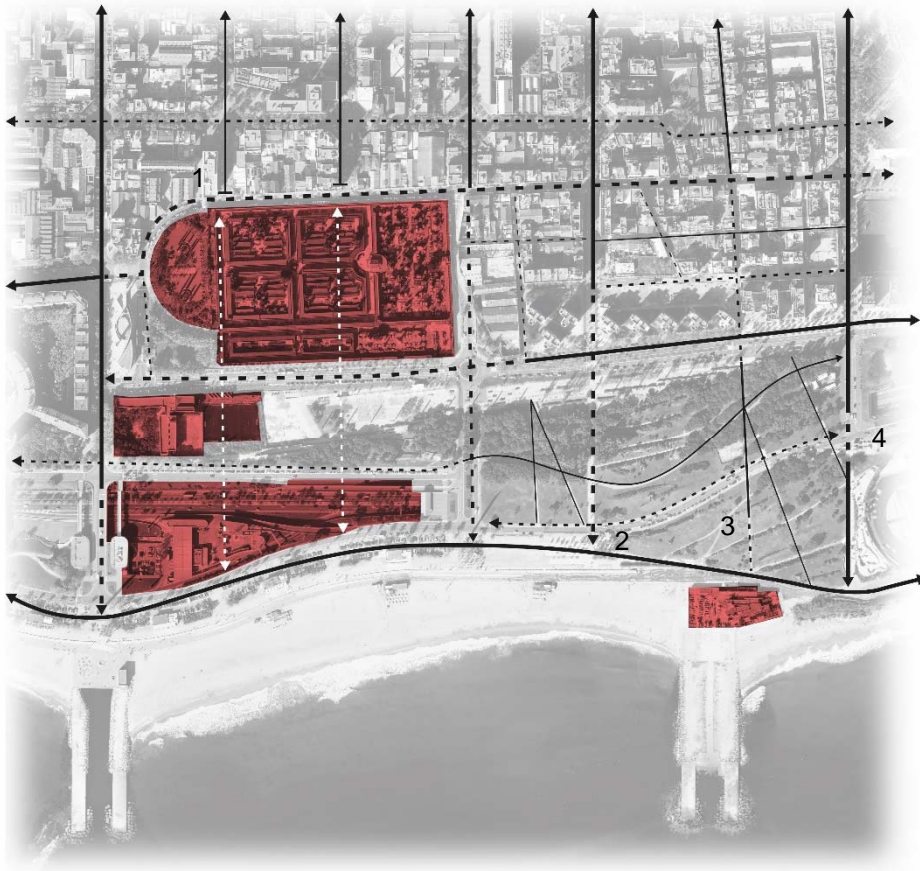
En l'entorn també la situació predominant és la mateixa, són excepció només alguns eixos (més grans o més petits, com la Rambla del Poble Nou), o places i espais públics amb més vitalitat de la planta baixa.

05.7 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 7: Poblenou (Cementeri i Parc del Poblenou i Platja de Bogatel)

CONTINUÏTAT I LLEGIBILITAT DE L'ESPAI PÚBLIC

1

2

3

3

05.7 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 7: Poblenou (Cementeri i Parc del Poblenou i Platja de Bogatel)

CONTINUÏTAT I LLEGIBILITAT DE L'ESPAI PÚBLIC

4

4

4

4

4

Continuïtat i llegibilitat de l'espai públic

L'espai públic s'esvaeix i perd força i caràcter entre l'avinguda Nova Icària i el Carrer Taulat, sobre tot passant darrere del Cementiri del Poblenou.

El cementiri cobreix un paper de barrera en la continuïtat de l'espai públic en direcció transversal i longitudinal. Altres barrera transversals són la peça tancada dels equipaments educatius i esportius, i la peça del tram soterrat de la ronda i l'espai ocupat pel McDonalds i la benzinera.

En el plànol de la diapositiva anterior estan assenyalats en discontinu els trams on l'espai públic perd de força, les continuïtats que falten (fletxes en blanc), assenyalant amb les fotos alguns punts crítics.

05.7 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 7: Poblenou (Cementeri i Parc del Poblenou i Platja de Bogatel)

RELACIÓ FÍSICA I VISUAL AMB EL MAR

Cr. Badajoz

Cr. Ciutat de Granada

Cr. Boronat

Cr. Llacuna

La Rambla del Poble Nou

Cr. Ferrocarril

Visuals en proximitat i des de el passeig marítim

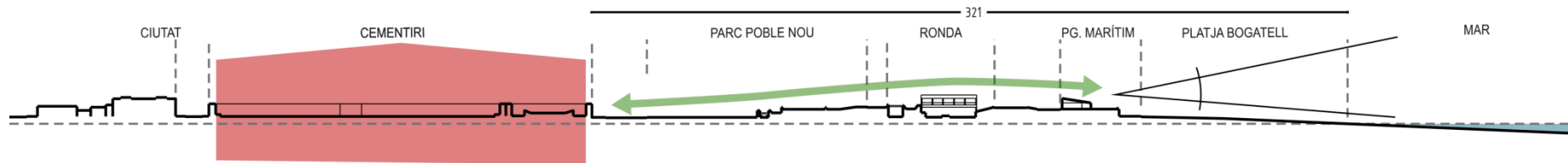

05.7 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 7: Poblenou (Cementeri i Parc del Poblenou i Platja de Bogatell)

RELACIÓ FÍSICA I VISUAL AMB EL MAR

VISTAS DE LA COSTA I DE LA CIUTAT DESDE EL ESPIGÓ DE LA MARBELLA

Relació amb el mar (física i visual)

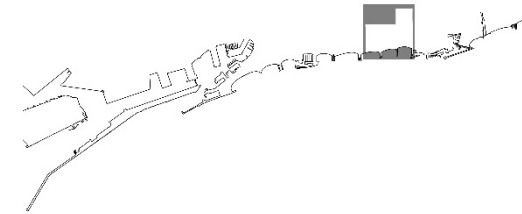
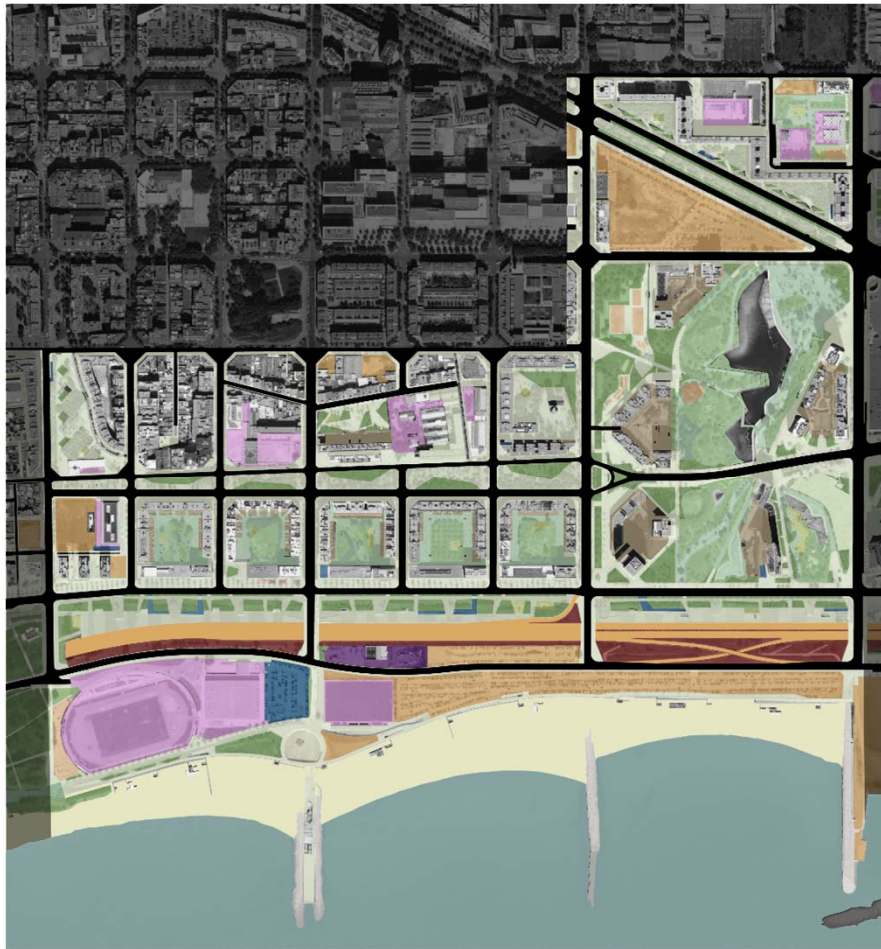
La llunyania de la façana de la ciutat (321-377 m de la línia de costa) la presència de peces tancades entre la ciutat i el front marítim i sobretot la morfologia de la secció transversal en aquest àmbit impedeixen la vista i la percepció de la mar des de l'espai públic de la ciutat.

Falta continuïtat no només física sinó també visual des dels carrers que baixen de la ciutat cap al mar. Només en proximitat del passeig marítim és possible la vista de la mar, de la costa i de la platja del Bogatell, que constitueix el límit del àmbit cap al mar. També és difícil des del passeig marítim, per l'orografia i per la presència del bosc del parc del Poblenou, una vista del skyline de la ciutat, només des de l'espigó de la Mar Bella és possible una vista singular de la façana marítima del Poblenou, del perfil i de la costa de Barcelona.

05.8 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 8: Front Marítim del Parc del Maresme i Diagonal Mar

Usos del Espai públic	Usos d'espais lliures d'accés, trànsit i fruïció limitada o restringida
● Espai de circulació i estar per al vianant (places, voreres, camins, rampes, escales, etc...)	● Port
● Espai de circulació i estar per al vianant en parcs i jardins amb horari	● Equipaments
● Passeig marítim a nivell inferior (cota platja o ports)	● Infraestructures de servei
● Zones d'ús esportiu i/o recreatiu	● Viari
● Zones de joc de nens	● Aparcaments (inclusos rampes de accessos per aparcaments subterranis)
● Zones per a gossos	● Espais morts (pendents no accessibles, espais residuals entre carreteres, etc.)
● Superfícies enjardinades	● Ferroviari
● Superfícies enjardinades en parcs i jardins amb horari	● Espais privats
● Zones de vegetació dels parcs i jardins del Montjuïc, sense tanques i horari	● Terrasses de bars i restaurants
● Carrer a prioritat invertida o carril de servei en zona de vianants	● Espigons
● Platges	● Espais en transformació
● Elements artificials d'aigua (fonts, piscines, llacs artificials)	● Espais sense ús o ús impropri
	● Viari Port
	● Trams de la Ronda litoral a nivell inferior o en viaducte, inclosos els carrils de sortida i entrada

05.8 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 8: Front Marítim del Parc del Maresme i Diagonal Mar

ENTORN

Jardins Gandhi

Jardins Gandhi

Cr. Ramon Turró, façana

Palo alto

Edifici cr. Pellaires (Eixample)

Edifici Pg. Garcia Faria (blocs)

Entorn

En aquest àmbit es troben diferents teixits: un teixit construït en la primera línia del front marítim amb blocs alineats al viari i blocs autònoms molt alts (parc de Diagonal Mar) i un altre teixit, lluny del front marítim, típic del eixample, amb més alta compacitat i densitat.

En l'entorn destaca el recinte tancat format per diverses naus de origen industrial (Gal i Puigsech, 1875) actualment catalogat, denominat Palo Alto, i destinat a usos culturals i, per tant considerat com a equipament.

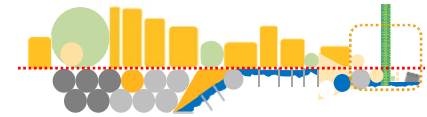
Destaquen també algunes antigues edificacions en mal estat, en la façana sud del carrer Ramon Turró objecte d'un Pla de Millora Urbana del 2008.

En l'entorn hi ha places i jardins, espai lliures produït després de l'enderroc de antigues edificacions i naus industrials, incloses en el pla del 22@.

Caràcter de l'espai públic

Pel tipus de teixits edificats d'aquest àmbit la proporció entre buits i plens es a favor del buit que per tant té un paper molt important. Hi ha molt espai buit però també una part d'aquest espai és privat. A la major proporció de buit i de l'espai públic no correspon una major vitalització de l'espai mateix. Dins del espai públic el principal espai és el Parc de Diagonal, amb tanca i horari. Altres espais tancats i amb horaris són els patis interiors de la 5 illes del front marítim entre carrer Lope de Vega i Selva de mar i els jardins al costat de l'escola EBM Diagonal Mar. Segueix paralelment a la ronda, per tota la longitud de l'àmbit, el passeig de Garcia Faria, espai agradable caracteritzant la franja central entre la ciutat i el passeig marítim. Altres espais públics a destacar són el passeig Taulat, la Plaça Ramon Calsina amb la torre de les aigües del Besòs, els Jardins Remedios Varó al costat de Palo Alto, els jardins exteriors al Parc de Diagonal Mar i els Jardins Simone Beavoir, aquests últims amb més vida.

En aquest àmbit també trobem espais lliures que hem definit com *no llocs*, alguns més importants i significatius i altres més petits. Destaquen més per grandària i rellevància dos espais: l'aparcament de la Mar Bella, espai longitudinal que ocupa l'espai del passeig marítim més proper a la platja des del pont de Bac de Roda fins al pont de Josep Pla, destinat per plantejament a parcs i jardins urbans; l'espai triangular utilitzat també com aparcament, i delimitat per l'avinguda diagonal, el parc Diagonal Mar i carrer Selva de Mar. El més petits són uns solars lliures de substitució d'antigues edificacions que queden dins del PMU del 2008 i uns solars a prop del front marítim al carrer Bilbao, per planejament en part destinats a edificació i en part a urbanització.

05.8 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 8: Front Marítim del Parc del Maresme i Diagonal Mar

CARÀCTER DE L'ESPAI PÚBLIC

Interiors d'Illes

Parc Diagonal Mar

05.8 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 8: Front Marítim del Parc del Maresme i Diagonal Mar

CARÀCTER DE L'ESPAI PÚBLIC

Passeig Taulat

Plaça Ramon Calsina, Torre de les aigües del Besòs

Jardins Remedios Varó

Garcia Faria

Jardins Simone Beauvoir

Jardins exteriors al Parc Diagonal Mar, cr. Selva de Mar

05.8 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 8: Front Marítim del Parc del Maresme i Diagonal Mar

CARÀCTER DE L'ESPAI PÚBLIC

- majorment destinat a edificació segons PGM
- majorment destinat a urbanització segons PGM

NO LLOCS, ESPAIS SENSE ÚS, ÚS I/O OCUPACIÓ IMPROPI O TEMPORAL

1

2

3 Aparcament Mar Bella

4 Carrer Ramón Turró, solars de substitució d'antigues edificacions que queden dins del PMU del 2008 (13b)

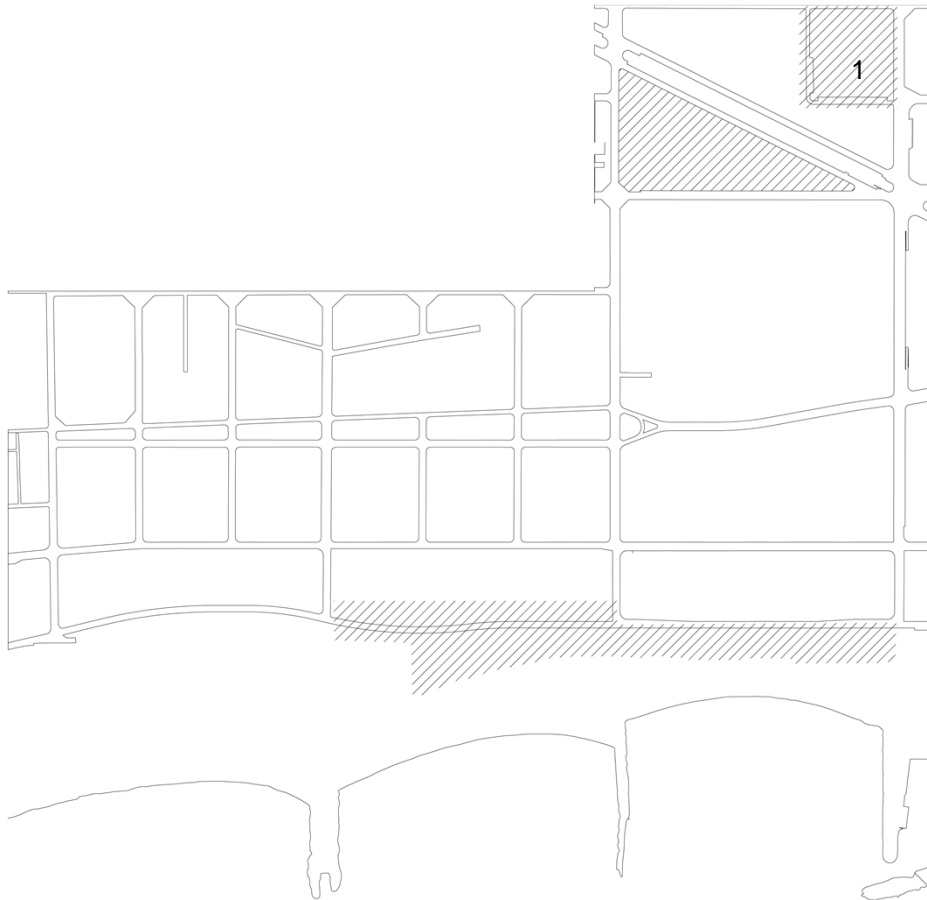

05.8 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 8: Front Marítim del Parc del Maresme i Diagonal Mar

QUALITAT I ESTAT DE CONSERVACIÓ

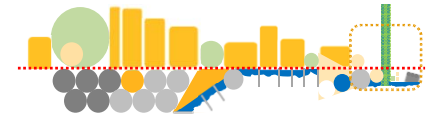
1

1

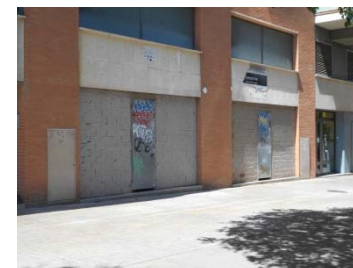
1

05.8 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 8: Front Marítim del Parc del Maresme i Diagonal Mar

FAÇANES

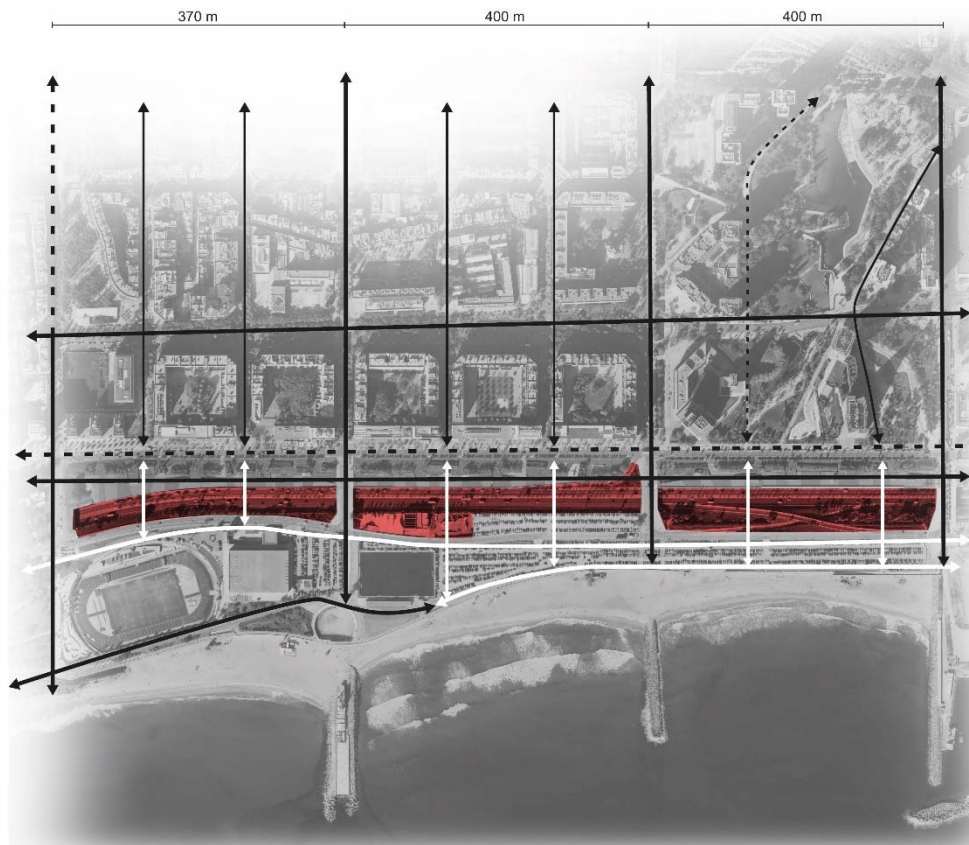

05.8 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 8: Front Marítim del Parc del Maresme i Diagonal Mar

CONTINUÏTAT I LLEGIBILITAT DE L'ESPAI PÚBLIC

Qualitat i estat de conservació i manteniment de l'espai públic

En general l'espai públic està en bon estat de conservació i manteniment. Podem assenyalar uns espais que falten de formalització com l'aparcament de la Marbella i el d'avinguda diagonal, i els jardins a costat del'EMB diagonal mar que estan com abandonats i en mal estat, semblen no tenir manteniment.

Permeabilitat i activitat visual de les façanes

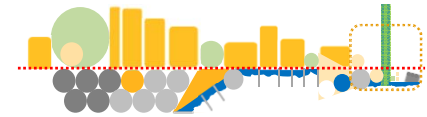
Molta superfície de façana però poca activitat i interacció amb l'espai públic. La poca vitalitat de les plantes baixes i la poca mixtura d'usos influeix negativament sobre la vitalitat de l'espai públic.

Continuïtat i llegibilitat de l'espai públic

En aquest àmbit el problema principal és la manca de continuïtat del passeig marítim a cota ciutat i a cota platja, i la escassa continuïtat transversal que acosti el vianant al mar. Els únics passos de vianants per a sobrepassar la ronda estan en correspondència dels principals eixos viaris (ponts de Bac de Roda, Selva de Mar i Josep Pla) amb una distància entre ells de 400 m aproximadament. En l'anterior àmbit 6 de la Vila Olímpica, al parc d'Icària, entre carrer del Arquitecte Sert i Badajoz, en una distància de 382 m, hi ha 5 passos de vianants per a sobrepassar la Ronda.

Relació física i visual amb el mar

La façana de la ciutat segueix allunyada del mar (245-330 de la línia de costa) però és possible el contacte visual i físic amb el mar (platges de Marbella, Nova Marbella i Llevant)

05.8 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 8: Front Marítim del Parc del Maresme i Diagonal Mar

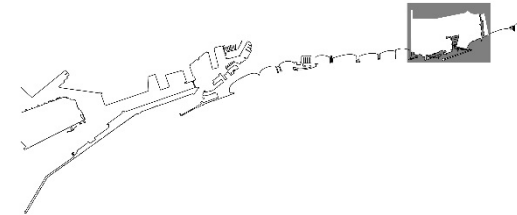
CONTINUÏTAT I LLEGIBILITAT DE L'ESPAI PÚBLIC

05.9 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 9: Fòrum i desembocadura del riu Besòs

Usos del Espai públic	Usos d'espais lliures d'accés, trànsit i fruïció limitada o restringida
● Espai de circulació i estar per al vianant (plACES, voreres, camins, rampes, escales, etc...)	● Port
● Espai de circulació i estar per al vianant en parcs i jardins amb horari	● Equipaments
● Passeig marítim a nivell inferior (cota platja o ports)	● Infraestructures de servei
● Zones d'ús esportiu i/o recreatiu	● Viari
● Zones de joc de nens	● Aparcaments (inclusos rampes de accessos per aparcaments subterranis)
● Zones per a gossos	● Espais morts (pendents no accessibles, espais residuals entre carreteres, etc.)
● Superfícies enjardinades	● Ferroviari
● Superfícies enjardinades en parcs i jardins amb horari	● Espais privats
● Zones de vegetació dels parcs i jardins del Montjuïc, sense tanques i horari	● Terrasses de bars i restaurants
● Carrer a prioritat invertida o carril de servei en zona de vianants	● Espigons
● Platges	● Espais en transformació
● Elements artificials d'aigua (fonts, piscines, llacs artificials)	● Espais sense ús o ús impropri
	● Viari Port
	● Trams de la Ronda litoral a nivell inferior o en viaducte, inclosos els carrils de sortida i entrada

05.9 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 9: Fòrum i desembocadura del riu Besòs

ENTORN

1993

2000

2004

2008

Entorn

Aquest àmbit entra a la zona del Front Litoral Besòs - Fòrum que va ser interessada per un important procés de regeneració urbana i renovació urbanística. El Motor d'aquest "pla" va ser el Fòrum Universal de les Cultures del 2004 els estudis i les propostes per a la reconversió d'aquesta zona van començar poc després dels Jocs Olímpics, a partir del 1996. Abans de la gran transformació urbana, l'entorn de la desembocadura del riu Besòs era un espai altament degradat des del punt de vista ambiental i social, un territori frontera entre Barcelona i Sant Adrià, un lloc oblidat, marginal i desconnectat respecte les dinàmiques de la ciutat. Un objectiu principal era la reconversió tecnològica de les infraestructures metropolitanas existents (la depuradora, la incineradora, i la central tèrmica) i al mateix temps aconseguir un nou espai atractiu, una nova centralitat (un pol urbà i metropolità). Complementàriament es plantejava, i es va realitzar, el completament de l'avinguda Diagonal fins a la costa i la recuperació mediambiental del riu Besòs, amb la reconversió del tram final de les seves ribes en un parc fluvial.

La renovació desencadenada amb el Fòrum incloïa al seu programa una barreja d'usos: nous edificis públics (Centre Soci-sanitari de gent gran a la cantonada Rambla Prim - Cr Llull, Campus universitari, Centre Convencions i l'edifici del Fòrum, actual Museu Blau); nous edificis privats, hotels, oficines i habitatge (triangle entre cr. Llull, Taulat i Rambla Prim).

Uns dels projectes paral·lels al del Fòrum va ser el Pla Especial de Reordenació i Millora (PERM) del Barri de la Mina, aprovat el 2002. Aquest barri constitueix part de l'entorn més immediat d'aquest àmbit. El barri pertany a Sant Adrià, va sorgir en el 1969 i des de l'inici va ser destinat al re allotjament de la població que principalment s'havia instal·lat als barris de barraques d'auto-construcció en el front litoral. La Mina va néixer amb moltes mancances i es va convertir en el temps en un paradigma de marginalitat de la ciutat. Aquest pla ha estat executat només en part, encara queden molts solars buits a l'espera de desenvolupament.

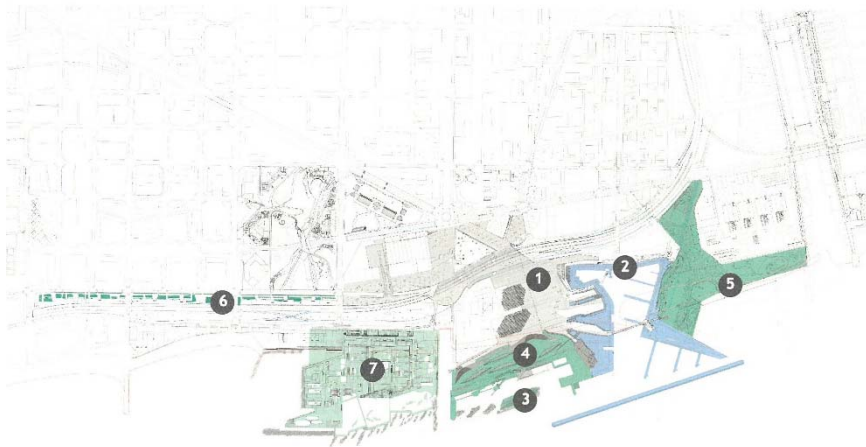
Dels projectes desencadenats amb el Fòrum del 2004, va alguns van ser realitzats, com els edificis del Centre Convencions i Congressos, altres estan en obra actualment com el Campus Universitari i altres van quedar sobre paper com el projecte de l'esplanada del nou Zoo. Aquest estat de "non finito" (no acabat) i en transformació és representatiu de la imatge de aquest àmbit i del seu entorn, entre ja configurat i encara potencial, encara per realitzar.

05.9 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 9: Fòrum i desembocadura del riu Besòs

CARÀCTER DE L'ESPAI PÚBLIC

- 1 Esplanada
- 2 Port esportiu
- 3 Zona de banys
- 4 Parc dels Auditoris
- 5 Parc del Nord
- 6 Passeig Garcia Fària
- 7 Zoo marí i Nova Mar Bella

Caràcter de l'espai públic

En la renovació urbanística del front litoral i del marge dret del riu Besòs, es preveia una nova línia de costa amb una successió de nous espais públics significatius.

L'espai públic més significatiu d'aquest àmbit és la gran esplanada del Fòrum, que integra les infraestructures existent en lloc de dislocar-les. De més de 15 hectàrees d'extensió és la primera plaça equipada tecnològicament, mitjançant l'extensió en el seu subsòl d'una xarxa de serveis (aigua, fibra òptica, electricitat, altres) que la converteixen en un espai disponible per a diferents activitats ciutadanes i esdeveniments de gran afluència (com concerts, festes, fires).

La zona de banys, amb les seves piscines d'aigua i la "platja" dura s'afegeix a les dues platges de sorra (platja de llevant i platja del Fòrum) que també es van a guanyar amb las actuacions del 2004, i que estan ubicades als límits nord i sud: una a continuació de la Nova Mar Bella i l'altre davant la "nova" central elèctrica de cycle combinat.

Entre la explanada i la zona de bany, com a element de transició entre els diferents nivells d'aquestes, hi trobem el Parc dels Auditoris, espai de 7 hectàrees, continuació de la gran plaça, que té dos auditoris públics i al aire lliure per a 8.500 i 3.500 persones, aproximadament.

El Port del Fòrum, amb els seus espais públics en 2 nivells, és la ròtula que separa i uneix els espais públics al sud del tram final de la costa de Barcelona amb el Parc Nord o Parc de la Pau ja en territori de Sant Adrià del Besòs. Aquest parc amb la seva extensió d'aproximadament 12 ha, té el paper d'àmbit de transició entre les centrals de valorització energètica i tèrmica i la mar. Queda en intencions de projecte la connexió amb els espais públics del Campus Universitari, encara en realització i el barri de la Mina. La prolongació natural del parc és una platja de 3 ha i 500 m de longitud i el passeig marítim que enllaça amb el port esportiu.

Un altre espai, que però s'ha quedat sense actuació és l'esplanada del Zoo marí. La plataforma guanyada al mar queda actualment tancada sense ús i configuració, un *no lloc*, un buit urbà, un dels més significatius entre aquells que es troben en aquest àmbit. Altres espais significatius catalogats com *no lloc* en aquest àmbit són: el solar triangular utilitzat temporalment com aparcament, delimitat per av. Maristany i el traçat de la Ronda i adjacent a la zona en obra del Campus Diagonal - Besòs, àmbit de planejament al qual pertany el solar triangular entre la Ronda, el Port i una de les extremitats del Parc de la Pau; la parcel·la entre av. Maristany i la plaça del Fòrum, la Ronda Litoral i Ronda sant Ramon, en la qual recentment s'ha realitzat de forma provisional un pas de vianants i un pàrquing de bici per crear una connexió de vianants contemporània. Molts solars de mides més reduïdes es troben al barri de la Mina.

Nous espais públics del front marítim segons la renovació del Front Litoral Fòrum – Besòs associada al Fòrum de las Cultures 2004

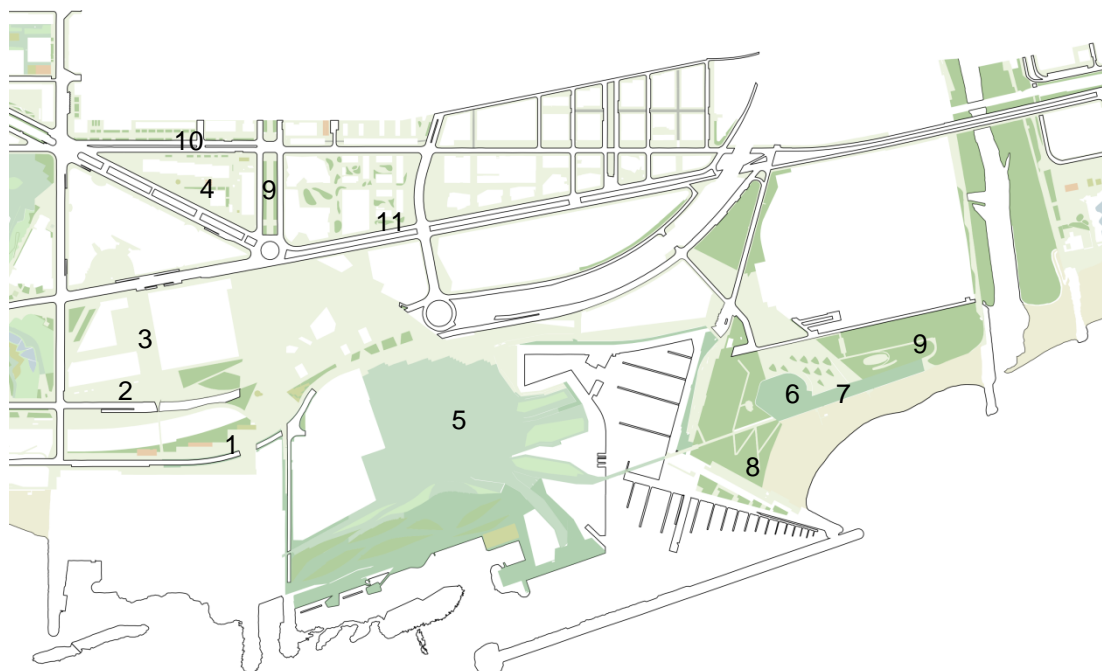
Font: Document "Front Litoral Besòs" de Infraestructures del Llevant de Barcelona sa

05.9 Radiografia del espai públic – Fitxes

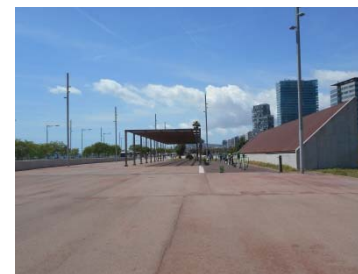
Amb. 9: Fòrum i desembocadura del riu Besòs

CARÀCTER DE L'ESPAI PÚBLIC

Usos del Espai públic

- Espai de circulació i estar per al vianant (placets, voreres, camins, rampes, escales, etc...)
- Espai de circulació i estar per al vianant en parcs i jardins amb horari
- Passeig marítim a nivell inferior (cota platja o ports)
- Zones d'ús esportiu i/o recreatiu
- Zones de joc de nens
- Zones per a gossos
- Superfícies enjardinades
- Superfícies enjardinades en parcs i jardins amb horari
- Elements artificials d'aigua (fonts, piscines, llacs artificials)
- Carrer a prioritat invertida o carril de servei en zona de vianants
- Platges

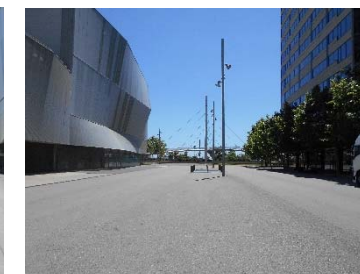
1 Passeig marítim

1 Passeig marítim

2

3

4

5

05.9 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 9: Fòrum i desembocadura del riu Besòs

ENTORN

9 Rambla Prim

10 Carrer Llull

11

A l'entorn d'aquests espais que caracteritzen el front marítim i que cobren més vida i aflluència sobretot en ocasions dels grans esdeveniments que acullen, hi ha una xarxa d'espai públics, d'extensions mes petites i entre els blocs de habitatges, que són l'escenari de la vida quotidiana dels veïns: la Rambla Prim, Carrer Llull, els espais públics de l'illa definida per Carrer Llull, la Ronda Sant Ramon, av. Maristany i la Rambla Prim mateixa, els espais públics de l'illa definida per Cr. Llull, Rambla Prim i avinguda Diagonal.

Qualitat i estat de conservació i manteniment de l'espai públic

Les imatges de les pàgines 81 a 83 evidencien les zones on els espais lliures i públics estan en pitjor estat de conservació i manteniment. Hi ha espais més allunyats del front marítim, que són bastant dinàmics i són escenari de la vida quotidiana dels veïns, però no tenen molta qualitat i bon estat, com els espais de l'illa triangular definida per l'avinguda Diagonal, carrer Llull i Rambla Prim. Altres espais públics, encara que siguin de relativament recent realització (aproximadament 10 anys), ja comencen a estar en mal estat de conservació i manteniment, també per actes de vandalisme, com el Parc de la Pau. Això podria estar relacionat amb la seva condició de marginalitat i connexió poc valorada amb l'entorn més proper i la ciutat. En un estat lamentable trobem els espais lliures del barri de la Mina i entre av. D'Eduard Maristany, cr. Llull i la Rambla de la Mina, en part també per la presència de solars lliures abandonats a l'espera de configuració, que contribueixen a definir una imatge de precarietat i degradació.

Permeabilitat i activitat visual de les façanes

Excepte les plantes baixes dels blocs d'alguns carrers (Rambla Prim, Carrer Llull, costat muntanya avinguda Diagonal) que són més actives i permeables, les altres façanes, sobretot de la primera línia cap al mar, són completament opaques. En aquest sentit destaquen les plantes baixes dels blocs de l'illa delimitada per av. Maristany, Carrer Llull, Rambla de la Mina i Ronda Sant Ramon, amb espais privats tancats amb tanques opaques cap a l'espai públic interior de l'illa i amb locals buits cap als carrers principals. També destaca la presència de nombroses façanes opaques o inactives per a la presència de locals buits i disponibles a les plantes baixes dels edificis residencials (sobretot els blocs del barri de la Mina i de les illes en el seu entorn) i els locals que delimiten el Port Fòrum.

Continuïtat i llegibilitat de l'espai públic

La plataforma tancada sense ús del zoo marí trenca la continuïtat longitudinal entre el passeig marítim i la Zones de Banyes i del Parc dels Auditoris, i la connexió transversal entre ciutat i mar. El passeig marítim a cota ciutat torna a estar present passant enrere de l'esplanada i acabant molt aviat a la plaça del Fòrum. L'única connexió directa del passeig marítim i dels espais públics a sud del Port Fòrum amb la part nord d'això, la platja del Fòrum i el parc de la Pau, és a través de la passera de vianants que creua a un nivell superior de la cota del port, itinerari que, però, es queda interromput de forma intermitent segons els esdeveniments, i el pas a nivell superior entre la ronda i el port. L'illa tancada de l'àmbit del Campus Diagonal Besòs, el traçat de la Ronda, el solar triangular buit i el Port de Fòrum actualment funcionen com a barrera per a una relació directa i immediata del darrere barri de la Mina amb el mar.

Relació física i visual amb el mar

Malgrat la gran transformació urbana i les millores aportades en els últims 15 anys, en comparació amb el passat, la ciutat real, els blocs de cases amb les seves botigues i serveis, està lluny i no està ben connectada amb el mar.

05.9 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 9: Fòrum i desembocadura del riu Besòs

CARÀCTER DE L'ESPAI PÚBLIC

6

7

8 Parc de la Pau i platja del Fòrum, vista des de el port Fòrum

9 Parc de la Pau i platja del Fòrum, vista aèria

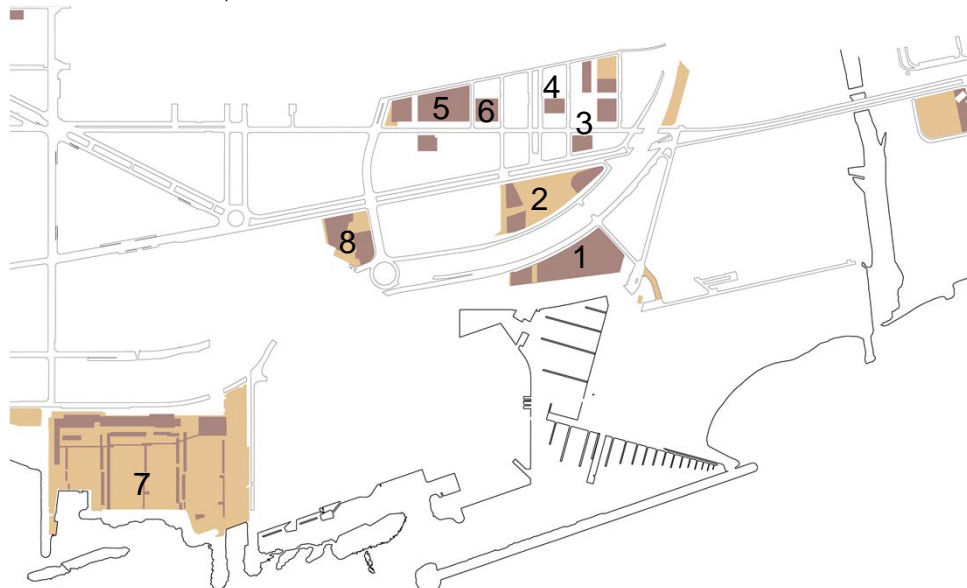

05.9 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 9: Fòrum i desembocadura del riu Besòs

CARÀCTER DE L'ESPAI PÚBLIC

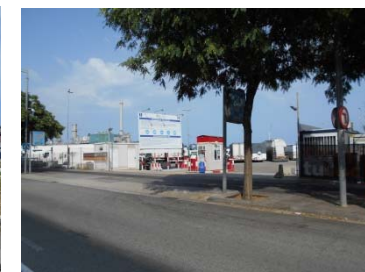
ESP AIS SENSE ÚS, ÚS I/O OCUPACIÓ IMPROPI O TEMPORAL

- majorment destinat a edificació segons PGM
- majorment destinat a urbanització segons PGM

1

2

3 Av. Maristany

4 Barrio de la Mina

5 Barrio de la Mina

6 Barrio de la Mina

7 Esplanada Zoo

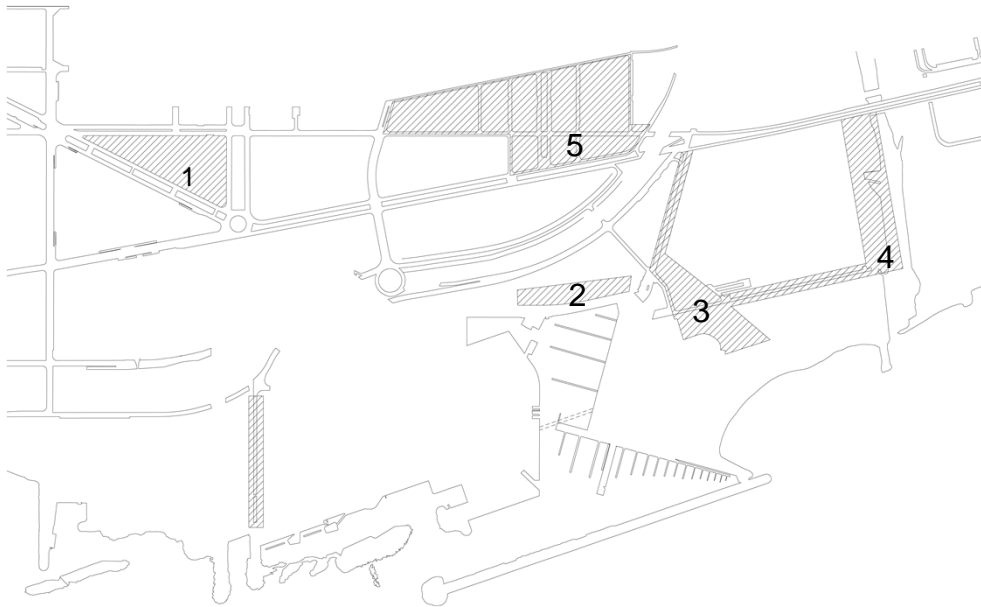

8

05.9 Radiografia del espai públic – Fitxes Amb. 9: Fòrum i desembocadura del riu Besòs

QUALITAT I ESTAT DE CONSERVACIÓ

1 Av. Diagonal

1 Av. Diagonal

1 Av. Diagonal

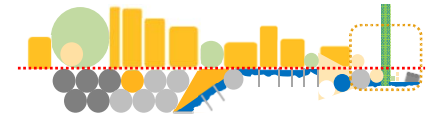
1 Av. Diagonal

1 Av. Diagonal

1 Av. Diagonal

05.9 Radiografia del espai públic – Fitxes Amb. 9: Fòrum i desembocadura del riu Besòs

QUALITAT I ESTAT DE CONSERVACIÓ

2 Port Fòrum, nivell superior

2 Port Fòrum, nivell superior

2 Port Fòrum, nivell superior

2 Port Fòrum, nivell superior

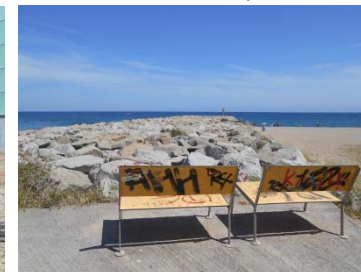
3 Parc de la Pau

3 Parc de la Pau

3 Parc de la Pau

4 Parc de la Pau

5 Av. Maristany

5 Av. Maristany

5 Av. Maristany

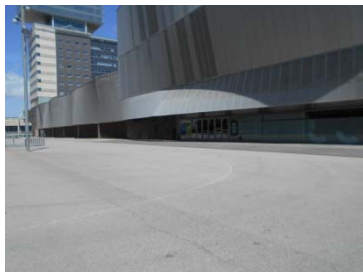

5 Rambla Prim

05.9 Radiografia del espai públic – Fitxes Amb. 9: Fòrum i desembocadura del riu Besòs

FAÇANES

Centre de Convencions

Plaça Willy Brandt

Av. D'Eduard Maristany

Av. D'Eduard Maristany

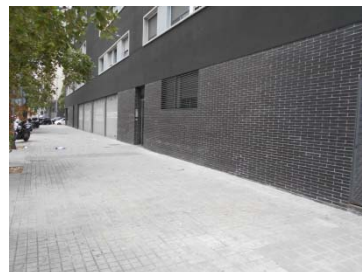
Av. D'Eduard Maristany

Blocs entre cr. Llull i av. Maristany

Rambla de la Mina

Carrer Llull

Carrer Llull

Carrer Llull

Av. D'Eduard Maristany, tanques

Av. D'Eduard Maristany, tanques

Port Fòrum

Port Fòrum

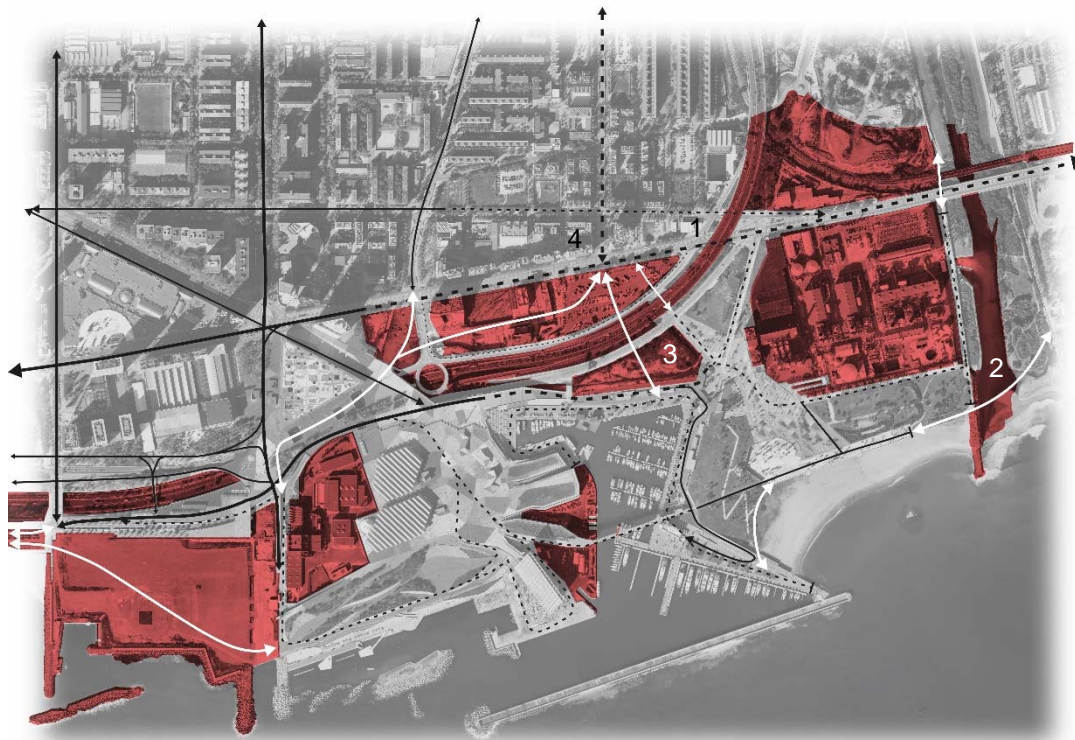

Rambla Prim

05.9 Radiografia del espai públic – Fitxes Amb. 9: Fòrum i desembocadura del riu Besòs

CONTINUÏTAT I LLEGIBILITAT DE L'ESPAI PÚBLIC

1 Av. D'Eduard Maristany – pas de vianants sota de la Ronda

2 Riu Besòs

3 Vista des de el Port fòrum cap al barri de la Mina

4 Final Rambla de la Mina

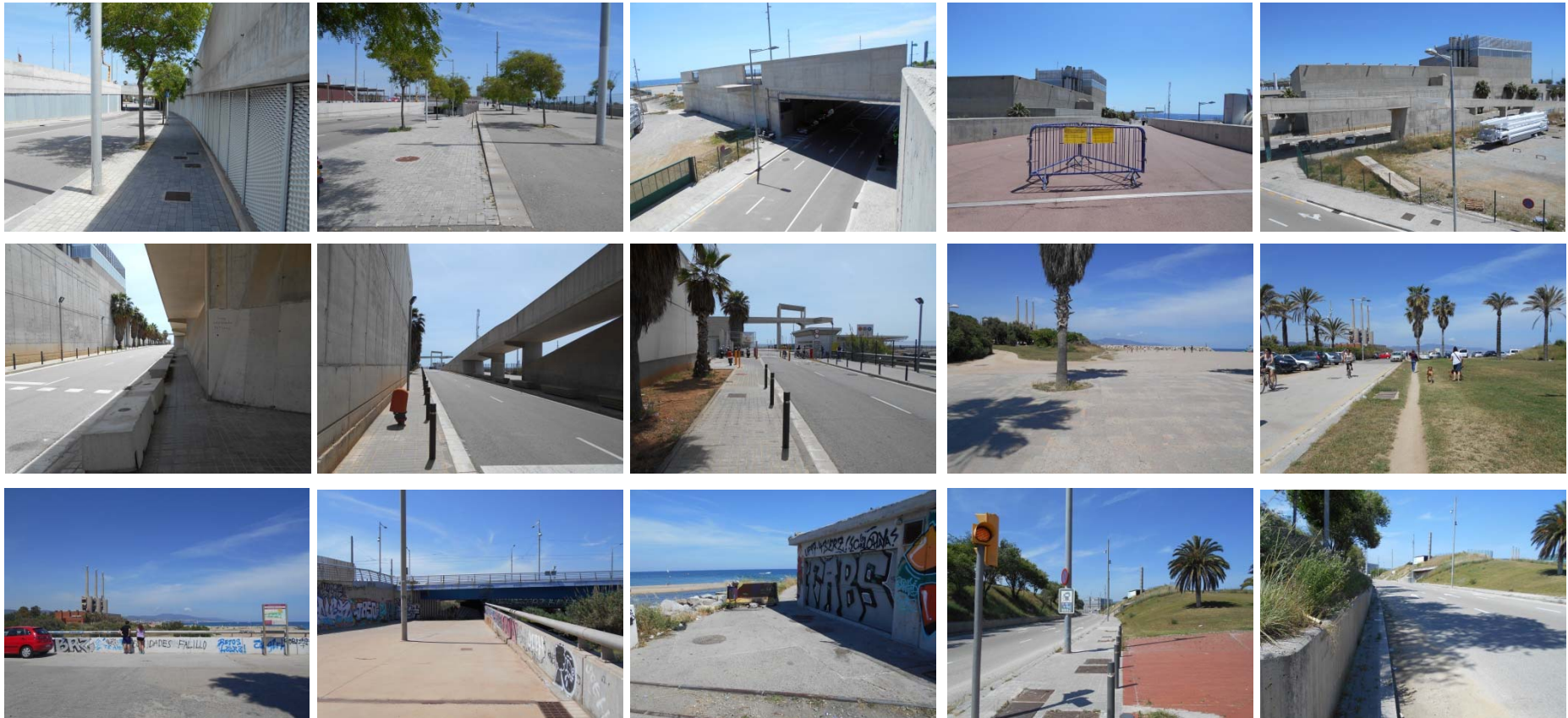
4

05.9 Radiografia del espai públic – Fitxes

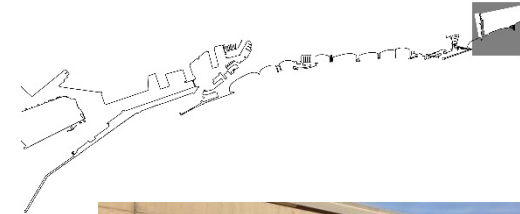
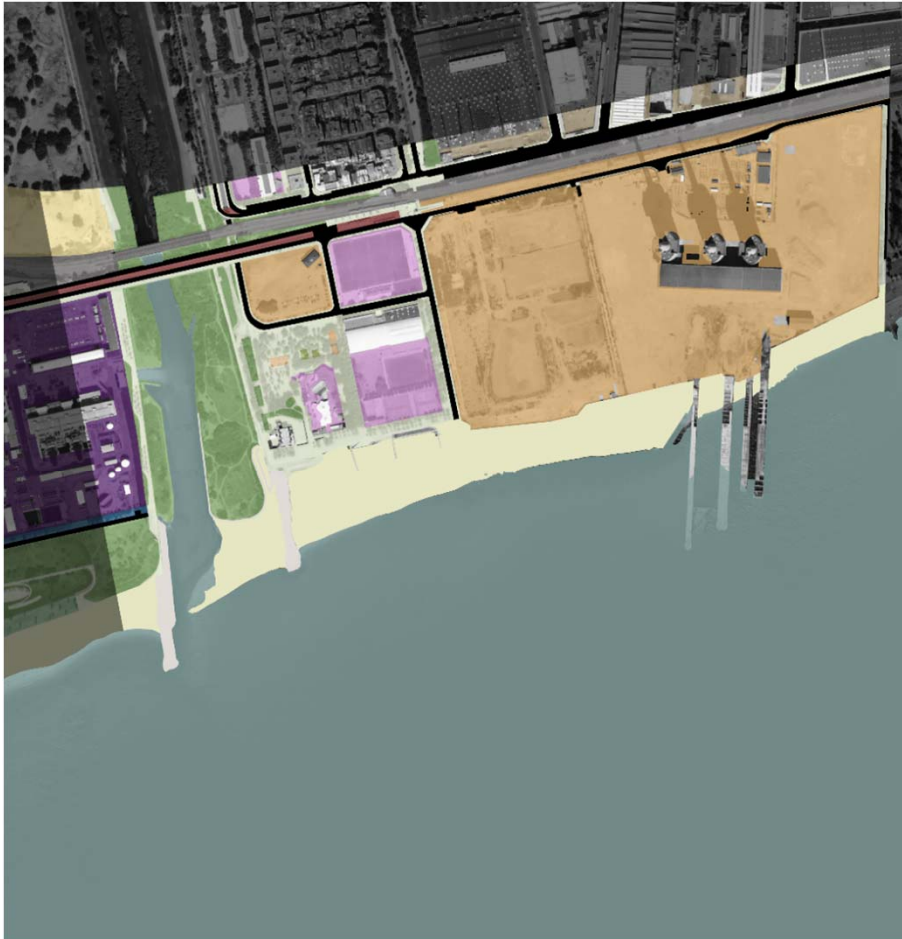
Amb. 9: Fòrum i desembocadura del riu Besòs

CONTINUITAT I LLEGIBILITAT DE L'ESPAI PÚBLIC

05.10 Radiografia del espai públic – Fitxes Amb. 10: Tèrmiques

Usos del Espai públic

- Espai de circulació i estar per al vianant (places, voreres, camins, rampes, escales, etc...)
- Espai de circulació i estar per al vianant en parcs i jardins amb horari
- Passeig marítim a nivell inferior (cota platja o ports)
- Zones d'ús esportiu i/o recreatiu
- Zones de joc de nens
- Zones per a gossos
- Superfícies enjardinades
- Superfícies enjardinades en parcs i jardins amb horari
- Zones de vegetació dels parcs i jardins del Montjuïc, sense tanques i horari
- Carrer a prioritat invertida o carril de servei en zona de vianants
- Platges
- Elements artificials d'aigua (fonts, piscines, llacs artificials)

Usos d'espais lliures d'accés, trànsit i fruïció limitada o restringida

- Port
- Equipaments
- Infraestructures de servei
- Viari
- Aparcaments (inclusos rampes de accessos per aparcaments subterranis)
- Espais morts (pendents no accessibles, espais residuals entre carreteres, etc.)
- Ferroviari
- Espais privats
- Terrasses de bars i restaurants
- Espigons
- Espais en transformació
- Espais sense ús o ús impropri
- Viari Port
- Trams de la Ronda litoral a nivell inferior o en viaducte, inclosos els carrils de sortida i entrada

05.10 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 10: Tèrmiques

ENTORN

Entorn

L'entorn està constituït per edificis de caràcter industrial, a excepció de una petita franja d'edificis residencials i equipaments educatius (Institut Públic Manuel Vázquez Montalbán i la Escola Catalunya). L'entorn no té alta qualitat, els edificis residencials són de alçada mitjana i d'edificació bastant recent.

Destaquen com espais públics laavinguda de la Platja, que baixa cap a la platja creuant les vies de tren, el parc de la Ribera al costat del Riu Besòs i la plaça Marie Curie.

Aquests espais caracteritzen la zona més residencial i d'equipaments propera al riu. Allunyant-se del riu, en la direcció de les vies del tren, l'espai públic desapareix i baixa molt la qualitat i l'estat de conservació.

Caràcter de l'espai públic

En el front Marítim l'únic espai públic és el parc del litoral de Sant Adrià del Besòs, amb un tros de passeig marítim que queda interromput i completament desconnectat de la resta de la costa per la boca del Besòs en un costat i la tanca de la zona de les Tèrmiques fa temps en desús i ja en part demolides.

Destaca un àmbit destinat actualment a aparcament que per plantejament estaria destinat en gran part a parcs i jardins urbans i la resta a equipament comunitari i dotacions.

Qualitat i estat de conservació i manteniment de l'espai públic

La qualitat de l'escàs espai públic és molt baixa i està en mal estat de conservació

Permeabilitat i activitat visual de les façanes

L'espai del front marítim està delimitat per façanes completament opaques, impermeables físicament i inactives des del punt de vista visual.

Continuïtat i llegibilitat de l'espai públic

Les vies del tren constitueixen la principal barrera transversal entre el front marítim i l'entorn més pròxim.

El petit tros de passeig marítim, a costat de la platja queda delimitat per dos límits laterals, el riu d'una banda, i la tanca de la zona de les Tèrmiques de l'altra, determinant dues interrupcions a la continuïtat del passeig mateix.

Relació física i visual amb el mar

El contacte físic i visual amb el mar és possible només en el petit tros de passeig marítim i la platja.

CARÀCTER DE L'ESPAI PÚBLIC

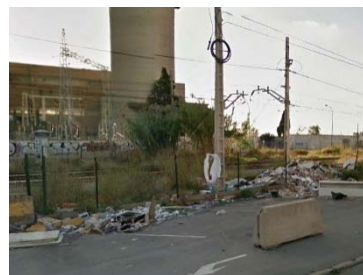

05.10 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 10: Tèrmiques

QUALITAT I ESTAT DE CONSERVACIÓ

FAÇANES

05.10 Radiografia del espai públic – Fitxes Amb. 10: Tèrmiques

CONTINUÏTAT I LLEGIBILITAT DE L'ESPAI PÚBLIC

05.10 Radiografia del espai públic – Fitxes

Amb. 10: Tèrmiques

RELACIÓ FÍSICA I VISUAL AMB EL MAR

06

Comparativa entre els àmbits i identificació de zones de possible intervenció

B

06.01. Comparativa entre àmbits

A partir de les radiografies dels diferents espais lliures del litoral s'ha fet una anàlisi comparativa dels sis paràmetres plantejats: (1) entorn, (2) caràcter de l'espai públic, (3) qualitat i estat de conservació, (4) permeabilitat i activitat de les façanes, (5) continuïtat i llegibilitat i (6) relació amb el mar.

Tot i que és difícil traduir els criteris d'anàlisi qualitius a valors quantitius, s'ha fet un esforç per homogeneïtzar les dades i percepcions qualitatives en percentatges per tal de poder realitzar l'anàlisi comparativa. El rang de valoració per cada criteri va des de un mínim de 0 (característica completament absent o baixa qualitat) a un màxim de 5 (alt nivell de qualitat o absència total de problemes i elements crítics).

Dels deu espais analitzats, els sis espais centrals del litoral tenen una mitjana de 3 punts sobre 5, és a dir, "presència de valors i qualitats però amb necessitats de millora". Un espai (Miramar-Moll Barcelona) té una puntuació mitjana de 2, i els altres tres espais més perifèrics (Marina, Montjuïc i Tèrmiques) són els que tenen la puntuació mitjana més baixa (1 sobre 5), que es tradueix en una marcada absència de qualsevol tipus de valor o qualitat de l'espai lliure i presència de problemes i elements crítics greus o nombrosos.

06. Comparativa entre àmbits

ÀMBIT	ENTORN	CARÀCTER DE L'ESPAI PÚBLIC	QUALITAT I ESTAT DE CONSERVACIÓ	PERMEABILITAT I ACTIVITAT DE LES FAÇANES	CONTINUÏTAT I LLEGIBILITAT	RELACIÓ AMB EL MAR
1 MARINA	2,5	1,0	1,0	1,0	0,0	0,0
2 MONTJUÏC	2,0	1,0	1,0	0,0	0,0	1,0
3 MIRAMAR-MOLL BARCELONA	3,5	3,5	3,5	2,0	1,0	0,5
4 COLOM-MOLL DE LA FUSTA	4,0	3,0	3,5	2,5	2,5	4,0
5 BARCELONETA	4,0	3,5	3,0	3,0	2,5	3,0
6 VILA OLÍMPICA	3,0	3,0	3,0	1,0	2,5	4,0
7 POBLENOU	2,5	4,0	2,5	2,0	2,0	2,5
8 DIAGONAL MAR	4,0	3,5	3,5	1,0	2,0	3,5
9 FÒRUM	3,5	3,5	2,5	2,5	2,5	2,5
10 TÈRMQUES	2,0	1,0	1,0	1,0	1,0	2,0

0	característica completament absent o absència de qualsevol tipus de valor o qualitat, problemes i punts crítics greus o nombrosos	0%
1	característica gairebé absent, gairebé total absència de valors i qualitats, elevat nombre de problemàtiques i punts crítics, alt potencial i necessitat d'intervenció	20%
2	característica present, presència de valors i qualitats però amb necessitats importants de millora, presència de problemàtiques i punts crítics, necessitat d'intervenció	40%
3	característica present, presència de valors i qualitats però amb necessitats de millora, presència de problemàtiques i punts crítics, necessitat d'intervenció mitjana	60%
4	elevada presència de valors i qualitats, potencialitat de petites millores, baixa necessitat d'intervenció	80%
5	alt nivell de qualitat, absència total de problemes i punts crítics, baixa o cap possibilitat o necessitat d'intervenció	100%

06.02. Identificació de zones de possible intervenció

Com a conclusió d'aquesta anàlisi sistèmica i per àmbits dels espais lliures del litoral, s'han identificat 27 zones de possible intervenció per millorar la qualitat del corredor litoral i millorar la connectivitat i accessibilitat de la ciutat amb el front marítim.

Aquestes 27 zones son:

E_01_Peu de Mont

E_02_Miramar

E_03_Jardins Walter Benjamin i Hortes de Sant Bertran

E_04_IES Consell de Cent

E_05_Espais del Poble Sec

E_06_Plaça de la Carbonera

E_07_Moll Barcelona

E_08_Àmbit Drassanes, Duana i entorn

E_09_Portal de la Pau

E_10_Àmbit Passeig Colom i Moll de la Fusta

E_11_Pla de Palau i Plaça Pau Vila

E_12_Àmbit Estació de França i Parc de la Barceloneta

E_13_Port Olímpic i Passeig Marítim

E_14_Altres espais per a valoritzar, millorar i aprofitar

E_15_Parc del Poble Nou

E_16_Espais del Poble Nou

E_17_Espigó del Ferrocarril

E_18_Aparcament Marbella, finalització urbanització
Passeig Marítim Sant Martí

E_19_Plataforma Zoo

E_20_Zona Banyes del Fòrum

E_21_La Mina

E_22_Rambla Prim

E_23_Campus Besòs

E_24_Port Fòrum

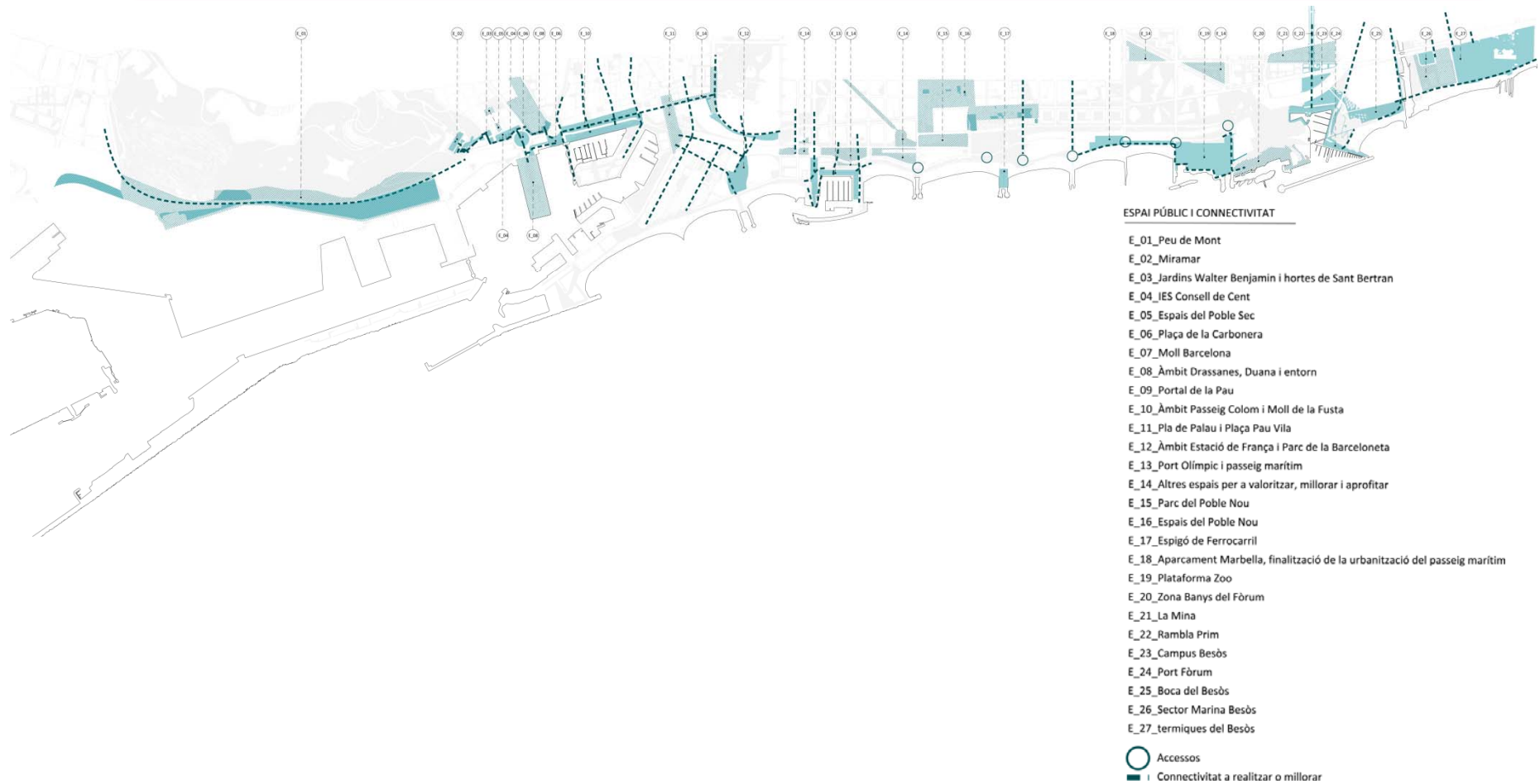
E_25_Boca del Besòs

E_26_Sector Marina Besòs

E_27_Tèrmiques del Besòs

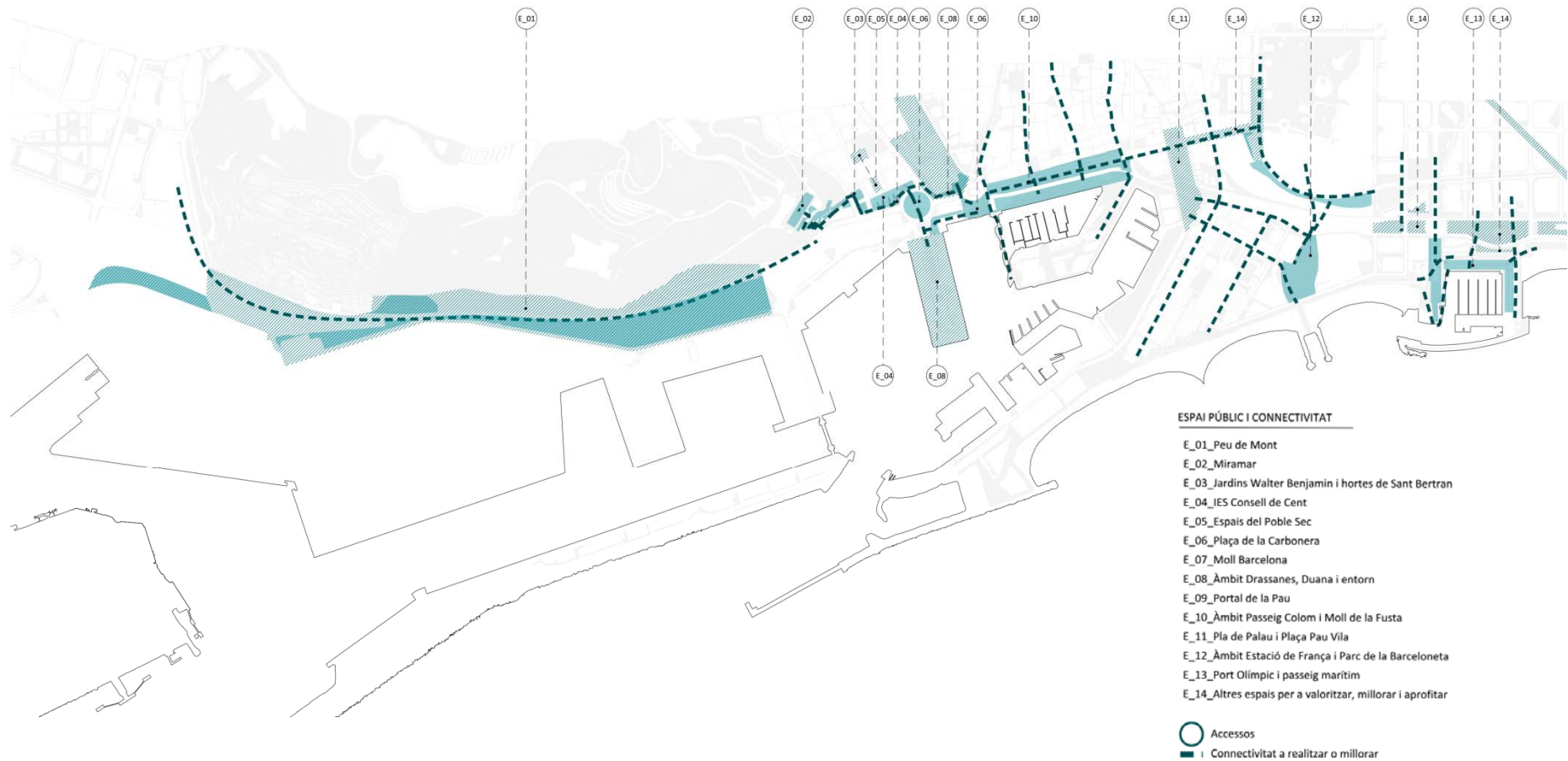

06. Identificació de zones de possible intervenció

06. Identificació de zones de possible intervenció

06. 06. Identificació de zones de possible intervenció

